

دنیای اقتصاد

Less More

جهان الکترونیک
Jahan Electronic Co.

۳۶۳۶ / jeciran.com (۰۲۱۳۵۳)

باجهان الکترونیک به جهان الکترونیک

قیمت اقتصادی

شنبه
۱۸ فروردین ۱۴۰۳
۲۶ رمضان ۱۴۴۵
۶ آوریل ۲۰۲۴
سال ۲۲ . شماره ۵۹۷۹
صفحه ۳۲ . ۱۰۰۰۰ تومان

مراکز تقریچی و رفاهی پایتخت
سرشماری شد

۵ نقطه ضعف ابرسهر تهران

سرشماری تعداد پارکها، سینماها، سالن های ورزشی، مساجد و همچنین بازارهای میوه و تره بار در تهران، سنجش سطح واقعی خدمات رفاهی و مسکونی پایتخت را امکان پذیر می کند. بررسی های «دنیای اقتصاد» با استناد به آمارهای رسمی حاکی است، سرانه فضای سبز و تفریح گاه های تهران حدود ۳۰ درصد از سطح توصیه شده جهانی کمتر است. هرچند «مقیاس بوستان های پایتخت» و «توزیع منطقه ای آنها»، میزان کسری این مهم ترین نیاز شهری شهروندان را دوچندان می کند. یک صاحب نظر شهری با تحلیل نتایج این سرشماری - که در گزارش «دنیای اقتصاد» آمده است- ناترازی امکانات تهران را تشریح کرده است.

مشتریان چینی سهام خودروپی

سهام دو خودروساز بزرگ کشور، مشتریان جدیدی به خود می بینند؛ به طوری که برخی اخبار غیررسمی از تمایل شرکت های چینی برای خرید سهام خودروسازان نیمه دولتی حکایت دارد. به این ترتیب با افزودن چینی ها به لیست خریداران سهام خودروسازی، در مجموع قطعه سازان داخلی، شرکت های چینی - در قالب خودروسازان بخش خصوصی ایران - و خودروسازان چینی که در کشور حضور ندارند، سه مشتری اصلی سهام ایران خودروسازان به شمار می روند. پیش بینی می شود با توجه به شمار سال ۱۴۰۳ روند واگذاری ها تسریع شود.

تبرتهای منتخب

۸	بازگشت امنیت به جابه‌ار و اساک
۴	خشم بایدن؛ عقبگرد نتانیاها
۱۴	صعود قیمت نفت ادامه می یابد؟
۱۷	باز یگر جدید صنعت تراشه
۲۸	خانه تکانی مکرر در شبکه بانکی
۲۳	وزگی نجسب مدیر نظم دهنده
۱۹	زنی که روز ولت را رئیس جمهور کرد

«دنیای اقتصاد» پاسخ می دهد؛ رشد پایه پولی چطور در مسیر کاهشی قرار گرفت؟

نیش ترمز نفتی تورم

بانک مرکزی ناشی از افزایش مخارج و بدهی بانک های بانک مرکزی ناشی از اضافه برداشت دومنور اصلی رشد پایه پولی بودند؛ اما کاهش دارایی های خارجی بانک مرکزی مقابل این دو نیرو عمل کرده و باعث شده که در مجموع از سطح رشد پایه پولی کاسته شود. گزارش رسمی بانک مرکزی کاهش دارایی خارجی در سال ۱۴۰۲ را ناشی از فروش

نرخ رشد پایه پولی در ۱۰ ماه نخست سال گذشته یک مسیر نزولی را طی کرد و از ۴۵ درصد در فروردین ماه به ۳۱٫۷ درصد در دی ماه رسیده است. بانک مرکزی با انتشار آمارهای پولی و بانکی، تصویر دقیق تری از اجزای رشد پایه پولی ارائه کرده است. بررسی ها نشان می دهد که بدهی بخش دولتی به

شمایل ایران در روز قدس

علیرضا معصومی / ایستنا

بیکر شهدای حمله تروریستی به ساختمان کنسولگری ایران، تشییع شد.

سر مقاله

دایره شوم تورم و پیامدها

دکتر علیقی مشایخی
اقتصاد کشور گرفتار یک دایره شوم تولید تورم مستمر و فراینده شده است. نقطه آغاز این دایره شوم کسری بودجه دولت است. کسری بودجه دولت ناشی از بیشتر بودن هزینه های دولت از درآمدهای آن است.

یادداشت

«طناب کشی قدرت» در ترکیه

منصور بطرف
روز یکشنبه ۲۱ ماه مارس انتخابات شهرداری های شهر، منطقه و محلات ترکیه برگزار شد. از نگاه ناظران بین المللی این انتخابات که از حدود دو ماه قبل، تبلیغات آن در سراسر کشور صورت گرفته بود، «طناب کشی قدرت» به حساب می آمد.

گزارش

تهران - اصفهان با «بیک موتوری»

تصویر یک بلیت از سفرهای نوروزی، معمای «سقوط بازار اتوبوس های برون شهری» را پاسخ داد. هزینه سفر با اتوبوس در مسیر تهران-اصفهان، شبیه خرید خدمت از بیک موتوری در تهران یا رفتن به کرایه تاکسی افلاین است. «حذف خوراکی های داخل اتوبوس» و «افت کیفیت و ایمنی» تبعات همین بلیت ها است.

تحلیل

عیوب در بچه تجارت خارجی

تعدد گمرکات، بخشنامه های متعدد که گمرک ملزم به اجرائی آن است، ۶۰ عمتولی تجارت خارجی و حجم بالای قاچاق از مبادی رسمی مهم ترین چالش های در بچه تجارت خارجی کشور است. از سوی دیگر رسوب کالا و استقرار گمرک به منظور سامان دهی مبادی و اسکله های غیرمجاز نیز این دستگاه اجرائی را با مشکلاتی مواجه ساخته است.

باشگاه اقتصاددانان

اقتصاد «عجله» در بوته نقد

تانی در بازارهای دوسویه	رامتین سلامت
«عجله دارم» از زاویه نظریه بازی ها	رامین غدیری
چرا «عجله دارم» حذف شد؟	مهیار محمدی

راز رفتار متفاوت بورس

دومین هفته معاملاتی سال در بازار سهام به پایان رسید و برخلاف هفته نخست سال که نماگرهای سهامی در دامنه مثبت کار خود را به اتمام رسانده بودند، هر سه نماگر اصلی بازار در مسیر نزولی قرار گرفتند. این در حالی است که دلار در بازار آزاد همچنان تحت تاثیر کشمکش هایی که در خاورمیانه به وقوع می پیوندد، به تاخت و تاز خود ادامه می دهد و در هفته منتهی به ۱۵ فروردین، میانگین ۲۲ هزار و ۸۰۰ تومانی را به ثبت رساند. برای سومین هفته متوالی، قیمت اسکناس آمریکایی با افزایش مواجه شد و این موضوع آتش افزایش قیمت ها را در بازارهای داخلی فروخته تر کرده است. افزایش

در دوین هفته معاملاتی سال در بازار سهام به پایان رسید و برخلاف هفته نخست سال که نماگرهای سهامی در دامنه مثبت کار خود را به اتمام رسانده بودند، هر سه نماگر اصلی بازار در مسیر نزولی قرار گرفتند. این در حالی است که دلار در بازار آزاد همچنان تحت تاثیر کشمکش هایی که در خاورمیانه به وقوع می پیوندد، به تاخت و تاز خود ادامه می دهد و در هفته منتهی به ۱۵ فروردین، میانگین ۲۲ هزار و ۸۰۰ تومانی را به ثبت رساند. برای سومین هفته متوالی، قیمت اسکناس آمریکایی با افزایش مواجه شد و این موضوع آتش افزایش قیمت ها را در بازارهای داخلی فروخته تر کرده است. افزایش

بازی با آتش

نشریه فارن افرز در گزارشی، تهاجم اسرائیل به کنسولگری ایران در سوریه را بازی کردن با آتش دانسته و معتقد است اسرائیل با حمله به کنسولگری ایران از خط قرمز جدیدی عبور کرد که ایران و بسیاری از دولت های دیگر آن را مساوی با حمله به خاک ایران دانستند.

مقیاس و ماهیت حملات اسرائیل در طول سال ها از تمرکز بر حمله به سایت ها و تأسیسات تسلیحاتی ایران به یک کارزار هدفمندتر برای ترور رهبران کلیدی عملیاتی و اطلاعاتی ایران، از جمله پرسنل نظامی ارشد، تغییر کرده است.

جناب آقای مهندس مصطفی مودن زاده

با نهایت تأسف، درگذشت خواهر گرامی تان را تسلیت عرض نموده و از خداوند متعال برای آن مرحومه رحمت و غفران الهی و برای شما و سایر بازماندگان محترم صبر و شکیبایی مسألت داریم.

عبدالرضا هاشم زایی، محمدجواد راستی لاری، جعفر سرقینی، سید عبدالله دستغیب، کاظم چوپره کشا، علیرضا بختیارچی

سخنی با خوانندگان

«دنیای اقتصاد» از زمان تاسیس و در طول سال های انتشار، همواره حفظ کیفیت محتوا را جزو اصول بنیادین و یکی از تعهدات خود نسبت به مخاطبان دانسته است. اکنون با تداوم نوسان ها در کسب و کارهای طبیوعاتی و افزایش چشمگیر هزینه های تولید، روزنامه ها و ادار به اتخاذ تصمیم های سخت شده اند. «دنیای اقتصاد» در این مسیر با توجه به پایداری در حفظ کیفیت محتوای

قابل عرضه به مخاطبان، لازم می داند نسبت به تغییر قیمت روزنامه با هدف پوشش بخشی از هزینه ها اقدام کند. بر همین اساس، از امروز ۱۸ فروردین ماه هر نسخه روزنامه با قیمت ۱۰ هزار تومان عرضه خواهد شد. امیدواریم با ثبات بیشتر در اقتصاد، محیط کسب و کار برای فعالان در تمام عرصه ها از جمله مطبوعات به گونه ای رقم بخورد که نیاز به چنین تغییراتی قیمتی وجود نداشته باشد.

پیام های دقیق و کامل

در

دنیای اقتصاد آنلاین

شبکه های اجتماعی و پیام رسان های «دنیای اقتصاد» مانع اتلاف وقتتان در فضای مجازی می شود

ما را دنبال کنید

بازارهای یک نگاه

با یک تماس مشترک شوید

۰۲۱-۵۲۱۸۹۲۶۵

وضعیت	روزانه نماینده های بورس و فرابورس	اونس طلا	اگرم طلای ۱۸ عیار	سیم سکه	نیم سکه	سکه امامی
		۲,۲۸۷,۰۰۰ دلار	۳,۵۹۴,۰۰۰ تومان	۱۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان	۳,۵۷۷,۰۰۰ تومان	۳۵,۸۰۰,۰۰۰ تومان
		-۰/۱۹	٪۳/۶۰	٪۱۲/۵۰	٪۵/۷۷	٪۵/۷۷
		شاخص کل فرا بورس	شاخص کل بورس	نفت برنت	اونس پلاتین	اونس نقره
		۲۵۵۷۹	۲۲۵۰۹۰۷	۹۰/۹۰ دلار	۹۳۵/۱۰ دلار	۲۶/۷۰ دلار
		-۱/۶۵	-۰/۴۶	٪۰/۲۸	-٪۰/۹۲	-٪۰/۵۶
		شاخص بازار اول	شاخص صنعت	شاخص قیمت (هم وزن)	شاخص قیمت (وزن ارزشی)	شاخص کل (هم وزن)
		۱۷۴۹۱۳۷	۲۱۵۱۶۹۷	۴۲۶۸۴۳	۴۶۸۹۳۳	۷۵۹۶۹۷
		-۰/۵۷	-۰/۳۵	-۱/۳۹	-۰/۴۶	-۱/۳۹
		شاخص آزاد شاوور	ارزش بازار بورس	شاخص ۳۰ شرکت بزرگ	شاخص شرکت فعال تر	شاخص آزاد شاوور
		۱۴۲۸۱۱۵۲	۷۸۰۶۳۳۱۴	۱۳۹۵۲۵	۸۸۶۸۸	۲۹۰۸۷۶۹
		-۱/۶۴	۲/۸۶	-۰/۵۷	-۰/۲۷	-۰/۶۸
		دلار	یورو	پوند انگلیس	دلار استرالیا	دلار کانادا
		۶۴۰۵۰	۶۹۰۰۰	۸۱۴۰۰	۴۲۵۰۰	۴۷۷۵۰
		۲۰۹۲۰۰	۱۷۵۷۵	۶۰۸۰۰	۲۰۳۵	۴۷۷۵۰
		کویت	امارات	سوند	ترکیه	کویت

اپوزیسیون چگونه بر اردوغان پیروز شد؟

«**طناکشی قدرت**» در ترکیه

منصور بیطرف

روز یکشنبه ۳۱ ماه مارس انتخابات شهرداری‌های شهر، منطقه و محلات ترکیه برگزار شد. از نگاه ناظران بین‌المللی این انتخابات که از حدود دو ماه قبل، تبلیغات آن در سراسر کشور صورت گرفته بود، «طناکشی قدرت» میان حزب حاکم عدالت و توسعه و حزب رقیب آن یعنی جمهوری خلق ترکیه به حساب می‌آمد.

حزب عدالت و توسعه در سال گذشته در چنین روزهایی درگیر انتخابات ریاست جمهوری بود. رجب طیب اردوغان، نامزد این حزب، با کمال قلیچددار اوغلو، نامزد حزب جمهوری خلق ترکیه در رقابت جدی قرار گرفته بود. اما انتخابات ۱۴ ماه مه سال گذشته که با پیروزی اردوغان بر قلیچددار پایان یافت، این گمانه را در ذهن حزب عدالت و توسعه به وجود آورده بود که در این دور از انتخابات هم –شهرداری‌ها– آنها می‌توانند پیروزی کامل به دست بیاورند و شهرهای اصلی را از آن خود کنند.

اما نتایج انتخابات برخلاف پیش‌بینی‌های حزب عدالت و توسعه درآمد. نتایج این انتخابات برای رجب طیب اردوغان آنقدر سنگین بود که در همان شب این انتخابات را «نقطه عطف» دانست. حزب عدالت و توسعه نه‌تنها نتوانست دو شهر مهم و استراتژیک استانبول و آنکارا را دوباره به دست بیاورد بلکه شهرهای دیگری مانند بورسا- که یکی از شهرهای مذهبی ترکیه است و اردوغان در آن شهر در انتخابات ریاست جمهوری رای بیشتری نسبت به قلیچددار آورده بود– را از دست داد. تحلیلگران رسانه‌هایی مانند حریت یا دنیا هرکدام به طور جداگانه دلایل شکست حزب اردوغان و پیروزی حزب رقیب را بررسی کردند. از نگاه آنها دلایل شکست حزب عدالت و توسعه در انتخابات شهرداری‌ها شامل این موارد می‌شود:

۱- اقتصاد: واقعیت آن است که تورم ترکیه در سه سال اخیر برای مردم این کشور کم‌رشدکن شده است. آخرین آمار نرخ تورم که مربوط به ماه مارس است این نرخ را ۶۸درصد اعلام کرده است. هر چند دو هفته قبل نرخ بهره بانکی ترکیه به ۵۰ درصد و در برخی موارد به ۵۵درصد رسید اما روز پنج‌شنبه سایت خبری دنیا نوشت که فاصله بین تورم و بهره‌نچندان زیادتر شده که همین امر به احتمال زیاد باعث می‌شود بانک مرکزی ترکیه در ماه بعد باز هم نرخ بهره را افزایش دهد. اما آیا افزایش نرخ بهره می‌تواند مانع رشد تورم شود؟

گذشته ترکیه به این سوال جواب منفی می‌دهد. در سال ۱۹۹۴ نرخ بهره در این کشور به ۵۰۰درصد هم رسید اما نرخ تورم همچنان فزاینده بود. تورم، گرانی و مشکل زندگی بازنشستگان که درصد قابل توجهی از مردم ترکیه را تشکیل می‌دهد، از عمده‌ترین دلایلی بود که حزب رقیب با انگشت گذاشتن بر آن توانست افکار عمومی را به سمت خود بکشاند و نشان دهد که حزب عدالت و توسعه عامل این مصیبت است و بنابراین نامزد آنها هم نمی‌تواند شایستگی اداره شهر را داشته باشد.

۲- صداقت و صمیمیت: یکی از ویژگی‌های احزاب و نامزدهای آنها به درجه صداقت و صمیمیت بستگی دارد. شاید مردم ترکیه با شخص اردوغان مشکل نداشته باشند؛ کماینکه سال گذشته به او رای دادند اما لزومی ندارد که همین صداقت را به سمت نامزدهای حزبی هم ببرند. صادق بودن یا مردم، از نگاه تحلیلگران سیاسی، بالاترین درجه و رتبه را در مشربولیت افراد دارد.

۳- تغییر: از نگاه تحلیلگران یک تغییر بزرگ در حزب عدالت و توسعه لازم است. نام‌هایی وجود دارند که مردم به آنها نگاه تحقیرآمیزی می‌کنند؛ از مردم دور هستند و صذیت با حزب را گسترش می‌دهند. لازم است حزب عدالت و توسعه سرپا از شر چنین افرادی خلاص شود. نه تنها از افراد بداخلاق در حزب، بلکه از این گونه افراد در درون حزب حزبی نیز باید فاصله گرفت.

۴- تزویر و بی‌توجهی به مشکلات: مشکل حزب عدالت و توسعه این است که سیاستمدار تربیت‌نکرده بلکه بوروکرات تربیت کرده که به درد مواقعی مانند انتخابات نمی‌خورند.

اکنون بسیاری از کارشناسان سیاسی در این تحلیل مانده‌اند که بعد از اردوغان چه کسی را می‌توانند نامزد ریاست جمهوری کنند. در حالی که این مشکل در حزب وجود ندارد. در حال حاضر دو چهره در حزب جمهوری خلق ترکیه برای اداره کشور مدنظر قرار گرفته‌ا: اکرم امام اوغلو، شهردار استانبول و منصور یاباوش، شهردار آنکارا.

۵- زبان و روش: زبان ارتباطی حزب عدالت و توسعه و روش آن باید تغییر کند. حزب برای مدت ۲۵ سال است که حاکم بوده و زبان حاکمانه دارد که این را مردم نمی‌پسندند. واقعیت این است که در ۲۵ سال گذشته حزب جمهوری خلق ترکیه متوجه شده است که در کجا اشتباه کرده و رقیب هم چه اشتباهاتی دارد. بنابراین سعی می‌کند و تلاش کرده که چاله‌های اشتباهات خود را پر کند و در عین حال نقاط اشتباه و خطاهای حزب عدالت و توسعه را پررنگ‌تر کند. از این رو به گفته این تحلیلگران لازم است که زبان و روش حزب عدالت و توسعه تغییر کند.

۶- نظرسنجی: باید به طور متناوب از مردم نظرسنجی می‌کرد تا نظرات آنها به دست آید. این کار را پیش از این اردوغان می‌کرد اما اکنون تعطیل شده است. ذائقه مردم در طول زمان تغییر می‌کند و این را باید احزاب بفهمند. نمی‌توان با همان ذائقه دو دهه پیش با مردم حرف زد. نسل جدیدی روی کار آمده که ذائقه آنها با ذائقه پدر و مادرشان و نسل‌های گذشته فرق می‌کند.

۷- قدرت: تاکنون حزب بر قدرت دولت متکی بوده است. هر کاری کرده از موضع دولت انجام داده است. از حالا به بعد باید بر قدرت مردم متکی شود.

اما حزب جمهوری خلق ترکیه چگونه توانست این پیروزی را به دست بیاورد؟ بعد از شکست حزب جمهوری خلق ترکیه در انتخابات ریاست جمهوری، دبیرکل تغییر یافت و اوزگور اوزل ۵۰ساله جایگزین کمال قلیچددار شد. اوزل داروسازی خوانده و از همان اوان جوانی در حزب جمهوری خلق فعال بوده است؛ سخنوری که تقریباً مانند اردوغان، قیافه کارزماتیکی دارد.

او در همان روز انتخابات حرفی زد که به گفته اکثر خبرنگاران و تحلیلگران بسر دل مردم نشست. او گفت: «ما نمی‌خواهیم در این انتخابات کسی احساس شکست کند. مهم نیست به کدام حزب رای می‌دهید.»

او با این حرف بلوغ سیاسی خود را نشان داد. اوزل با برنامه‌ای که طرح کرد، اکرم اسام اوغلو– نامزد شهرداری استانبول– و منصور یاباوش– نامزد شهرداری آنکارا– را از تنها برندگان حزب خارج کرد. همچنین او توانست حزب را از رفتار عیوس‌گونه و وسواس‌های ایدئولوژیک خلاص کند؛ رفتاری که نتیجه آن نگاه از بالا به پایین است.

در واقع حزب جمهوری خلق ترکیه توانست همراه با سیاستمدارانی که رقابت کرده بودند، از آرد عبور کرده بودند و همچنین پیروزی‌ها و شکست‌های انتخاباتی را تجربه کرده بودند. این انتخابات را ببرد. آنها یاد گرفتند بی‌محابا حرف بزنند و بفهمند که چطور جدل‌های ریاضی بسازند تا رقیب را در محصه ببنداند.

شنبه ۱۸ فروردین ۱۴۰۳

۲۶ رمضان ۱۴۴۵ . ۶ آوریل ۲۰۲۴

سال بیست و دوم . شماره ۵۹۷۹

d o n y a - e - e q t e a d . c o m

منطق پشت پرده اقدامات بی‌پروا علیه اهداف ایرانی چیست؟

اسرائیل در حال بازی کردن با آتش است

نشریه فارن افرز در یادداشتی به قلم دالیا داسا کایا عضو ارشد مرکز روابط بین الملل UCLABurkle با اشاره به حمله رژیم صهیونیستی به کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در دمشق با عنوان آيا اسرائيل قسور در می‌رود؟ معتقد است که کمپین گستاخانه علیه اهداف ایرانی می‌تواند نتیجه معکوس به دنبال داشته باشد. در این یادداشت که ۴ آوریل منتشر شده آمده است: در اول آوریل، اسرائیل آخرین حمله خود را به ایران در چار چوب جنگ سایه بین دو طرف انجام داد. یک حمله هوایی که بخشی از مجتمع سفارت ایران در دمشق را مورد هدف قرار داد و بنا بر گزارش ها منجر به شهادت دست کم ۱۲ نفر شد. در میان اسامی محمدرضا زاهدی قرار داشت که رهبری عملیات نظامی ایران در سوریه و لبنان را بر عهده داشت و از نزدیکان حزب الله و رهبر آن حسن نصرالله بود.

سپاه را ترور کرد. در ماه فوریه، حملات هوایی اسرائیل در دمشق مجده اعضای ارشد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و هم‌عصر حزب‌الله را هدف قرار داد.

اسرائیل از زمان آغاز جنگ در غزه، فرماندهان ارشد و دست کم ۱۵۰ نیروی حزب‌الله لبنان را در پاسخ به حملات متعدد پهپادها و موشک‌های ضدتانک حزب‌الله به شمال اسرائیل ترور کرده است. یوآ گالات، وزیر اسرائیلی در ماه فوریه اذعان کرد که اسرائیل حملات خود را به حزب‌الله با بمب‌های سنگین‌تر و اهداف عمیق‌تر در خاک لبنان افزایش داده است. نیروهای اسرائیلی همچنین صالح العاروری معاون رئیس حماس را در حمله پهپادی در بیروت در اوایل ژانویه ترور کردند که نشان دهنده تشدید آشکار تنش‌هاست. حملات قبلی اسرائیل عمدتاً به‌منطقه مرزی بین اسرائیل و لبنان محدود شده بود.

اگرچه اسرائیل سال‌هاست به اهداف ایران در سوریه حمله می‌کند، اما حملات این رژیم–در ۱۷ اکتبر در زمانی انجام می‌شود که کل منطقه در معرض خطر است. گروه

شبه‌نظامی حوثی مستقر در یمن که تحت حمایت ایران است، حمله به کشتی‌های بین‌المللی از طریق دریای سرخ را ادامه داده است. شبه‌نظامیان تحت حمایت ایران

در سوریه و عراق نیروهای آمریکایی را هدف قرار داده‌اند. در همین حال، ادامه درگیری‌های بین نیروهای نظامی اسرائیل و حزب‌الله ده‌ها هزار غیرنظامی وارد دو طرف مرز اسرائیل و لبنان آواره کرده است. مطمئناً، این هنوز یک جنگ منطقه‌ای همه‌جانبه نیست، اما تشدید تنش نظامی در همه جبهه‌ها ادامه دارد و هر گونه آرامش در خشونت تا زمانی که کشتار و فاجعه انسانی در غزه ادامه دارد، احتمالاً موقتی است. در این محیط خطرناک، این خطر فزاینده وجود دارد که حملات اسرائیل به اهداف ایرانی منجر به ضربه‌زدن متقابل شود.

«ببر کاغذی»؟

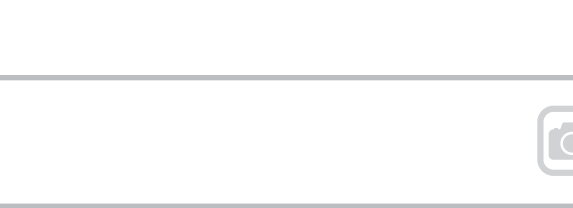
پس از حملات بی‌سابقه حماس در ۱۷ اکتبر، اسرائیل با ارزش ایرانی در سوریه و فراتر از آن در ماه‌های اخیر پیروی می‌کند. در ماه دسامبر ایران، اسرائیل را متهم به ترور یک فرمانده ارشد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در حمله هوایی در دمشق کرد و ماه بعد در حمله هوایی اسرائیل به آن مکان یک رئیس اطلاعات ایران و چند تن دیگر از اعضای

ایران در جنگ روانی دست برتر را دارد

ترس و وحشت در اراضی اشغالی

دنیای اقتصاد: پس از آنکه غروب دوشنبه ۱۳ فروردین ماه، رژیم اسرائیل بخش کنسولگری سفارت ایران در دمشق را هدف قرار داد و هفت مستشار ارشد نظامی کشورمان به شهادت رسیدند، جمهوری اسلامی ایران به صراحت اعلام کرد که به این اقدام تجاوزکارانه تل آویو پاسخ خواهد داد. این و پاسخ تلافی‌جویانه ایران به حمله به کنسولگری این رژیم شده است. علاوه بر آماده‌باش نیروی نظامی رژیم اسرائیل، برخی سفارتخانه‌های آن در کشورهای دیگر نیز تعطیل شده‌اند.

در این راستا، به گزارش خبرگزاری مهر، روزنامه دیدعوت آحارونوت روز گذشته گزارش داد: «مقامات اسرائیلی به دلیل نگرانی از واکنش ایران به حمله اخیر به ساختمان کنسولگری این کشور در دمشق، ۲۸ سفارتخانه و کنسولگری خود در برخی کشورهای را تعطیل کرده‌اند.» این در حالی است که در روزهای اخیر ارتش رژیم صهیونیستی آماده‌باش امنیتی را در اراضی اشغالی به دلیل نگرانی از واکنش ایران به بالاترین سطح افزایش داده است.

۵ روزه مسیح ایران ۵۵۵۵

۵۲۱۸۹۳۱۴

khabar@den.ir

متحده شد. ظرفیت‌های گسترده گروه‌های شبه‌نظامی تحت حمایت ایران در سال‌های اخیر نشان می‌دهد که ترور سردار سلیمانی اساساً توانایی بازنگران تحت حمایت ایران را برای ایجاد خسارت قابل توجه در منطقه کاهش نداده است.

اما اسرائیل روایت دیگری را مطرح می‌کند. پس از تشدید حملات اسرائیل در سوریه و لبنان در شش ماه گذشته، ایران و حزب‌الله مقابله به مثل انجام نداده‌اند. اسرائیلی‌ها ممکن است این لحظه را که هنوز از حمایت کامل واشنگتن برخوردارند و از قبل بر این باورند که جهان علیه آنهاست، فرصتی برای تضعیف بیشتر ایران و متحدان منطقه‌ای آن بدانند. اسرائیل ممکن است احساس اطمینان کند که می‌تواند بدون تحریک حزب‌الله یا ایران به جنگ مستقیم، مرزها را تغییر دهد. به عبارت دیگر، اسرائیلی‌ها ممکن است حملات نظامی خود را برای تحریک ایران برای ورود مستقیم به جنگ افزایش ندهند. در عین حال آنها ممکن است در حال تشدید تنش‌ها باشند، چون فکر می‌کنند ایرانی‌ها به احتمال زیاد بیرون می‌مانند.

منطق مشابهی ممکن است محاسبات اسرائیل در مورد واشنگتن را هدایت کند. اسرائیل ممکن است بر این باور باشد که می‌تواند محدودیت‌های تشدید تنش نظامی را ادامه دهد، زیرا انتظار دارد ایالات متحده به طور ضمنی از اقدامات اسرائیل علیه گروه‌هایی که منافع ایالات متحده را نیز تهدید می‌کنند، حمایت کند. به نظر می‌رسد سابق دولت بایدن در حمایت از اقدامات نظامی اسرائیل از ۱۷ اکتبر چنین فرضیاتی را تقویت می‌کند. به‌رغم ناراضیاتی دولت بایدن از کمپین اسرائیل در غزه، حمایت نظامی و سیاسی ایالات متحده از اسرائیل بدون تغییر باقی مانده است.

« معاشقه با فاجعه

اسرائیل‌سا این فرض که در تلاش برای تضعیف ایران و نیروهای نیابتی آن با محدودیت‌های کمی مواجه خواهد بود، ریسک قابل توجهی را انجام می‌دهد. ایران ممکن است در مقطعی نیاز به پاسخ مستقیم به اسرائیل را احساس کند و به نظر می‌رسد که در داخل با فشار فزاینده‌ای برای انجام این کار مواجه است. نیروهای شبه‌نظامی عراقی هم اکنون شروع به حمله به اسرائیل کرده‌اند و شب قبل از آخرین حمله اسرائیل در دمشق، یک پایگاه دریایی اسرائیل در ایلات را مورد حمله پهپادی قرار دادند. حوثی‌ها در یمن، جنوب اسرائیل را نیز هدف موشک قرار داده‌اند.

اسرائیل ممکن است چنین خطراتی را قابل کنترل ببیند. اما افزایش احساس مصونیت از مجازات فقط یک خطر برای اسرائیل نیست. این وضعیت خطرناکی است که می‌تواند به‌طور مستقیم جان و جان آمریکایی‌ها را به خطر بیندازد. پس از حملات قبلی اسرائیل به اهداف ایرانی در سوریه قبل از جنگ غزه، ایران تصمیم گرفت تا از طریق نیروهای شبه‌نظامی خود در عراق و سوریه علیه نیروهای آمریکایی انتقام بگیرد.

از سال ۲۰۲۱، گروه‌های مورد حمایت ایران بیش از ۸۰ حمله به نیروهای آمریکایی انجام دادند تا اینکه در اواسط سال ۲۰۲۳ یک توافق غیررسمی کاهش تنش بین ایران و ایالات متحده حاصل شد. پس از شروع جنگ در غزه، حملات به نیروهای آمریکایی با شدت بیشتری از سر گرفته شد.

در ماه ژانویه، یک گروه شبه‌نظامی تحت حمایت ایران در عراق، حمله پهپادی انجام داد که در آن سه پرسنل نظامی آمریکایی در اردن کشته شدند. در پاسخ، ایالات متحده یکسری حملات تلافی‌جویانه را علیه گروه‌های مورد حمایت ایران در عراق و سوریه انجام داد. از زمان حمله آمریکا، آرامشی به سود نیروهای آمریکایی در منطقه وجود داشته است. اکنون با حمله اسرائیل به دمشق، این وقفه ممکن است به خطر بیفتد. چند ساعت پس از حمله اسرائیل، نیروهای آمریکایی مستقر در سوریه یک پهپاد آنهاجی را که در ارتفاع پایین پرواز می‌کرد، سرنگون کردند.

به نظر می‌رسد که جنگ غزه انگیزه‌های قوی اسرائیل را برای تشدید بیشتر نه کمتر نظامی با ایران تقویت می‌کند. رهبران اسرائیل چه قبل و چه بعد از جنگ غزه با این فرض کار کرده‌اند که درگیری با ایران می‌تواند مهار شود، زیرا اسرائیل به اهداف خود برای مهار محور ایران دست می‌یابد و در عین حال روابط با کشورهای عربی را بهبود می‌بخشد. این فرضیات حتی قبل از ۱۷ اکتبر نافذ بودند. اما در بحبوحه حمله مداوم به غزه و کشتار غیرنظامیان فلسطینی در مقیاسی که قبلاً غیرقابل تصور بود، اسرائیل در حال بازی کردن با آتش است. خطر این است که در مقطعی، اسرائیلی‌هایی بیشتر از آنچه پیش‌بینی می‌کند، برای حملات خود بردازد و در این سناریو، این احتمال وجود دارد که ایالات متحده نیز این بهار اپرداخت کند.

«جنگ روانی

همچنین رسانه‌های عبری گزارش کردند که اسرائیل روز جمعه همزمان با روز جهانی قدس، از بیم حمله تلافی‌جویانه ایران با حزب‌الله لبنان، وضعیت هشدار را به اوج خود رسانده است.

به گزارش «ایسنا»، رژیم صهیونیستی به دلیل ترس از پاسخ ایران به حمله تروریستی علیه بخش کنسولی سفارت ایران در دمشق، در وضعیت اضطراری و نگرانی به‌سر می‌برد. روزنامه «دیدعوت آحارونوت» اذعان کرد که ایران اگرچه هنوز یک پهپاد هم در واکنش به هدف قرار دادن کنسولگری خود ترور سردار سلیمانی قاش کرد که ایران بر عاگذی است. این روزنامه در گزارشی به قلم «یوسی پوهوش» تحلیلگر امور نظامی حوش فاش کرد که فضای ترس و وحشت بر اراضی اشغالی حاکم است، زیرا «اسرائیلی‌ها سردرگم هستند که آیا ابتدا باید به شبکه‌های مواد غذایی حمله کنند یا دستگاه‌های خودپرداز».

این تحلیلگر اسرائیلی با اشاره به شتاب شهرک‌نشینان برای خرید ژنراتور از ترس قطعی برق برای دوره‌های طولانی در صورت گسترش جنگ، افزود: «فروشنده‌گان ژنراتور سود خوبی به جیب می‌زنند.» این روزنامه درباره ترس واهمه شهرک‌نشینان توضیح داد: «آنها شروع به اعمال فشار به مقامات محلی برای باز کردن

پناهگاه‌ها کرده‌اند. این روزنامه همچنین تاکید می‌کند که تهران در واکنش به هدف قرار دادن کنسولگری خود نظاره‌گر وی بی تفاوت نخواهد ماند.»

«بحران اطلاعاتی بی‌سابقه

دیدعوت آحارونوت توضیح داد که ترس شهرک‌نشینان ناشی از این واقعیت می‌شود که واحد اطلاعاتی ارتش صهیونیستی از بدترین بحران در تاریخ خود رنج می‌برد. این روزنامه ادامه داد: «پس از ارزیابی نادرست درباره حمله گردان‌های القسام، شاخه نظامی جنبش مقاومت اسلامی حماس در ۱۷ اکتبر ۲۰۲۳، اعتماد مردم به واحد اطلاعاتی کاملاً از دست رفته است.» همچنین «عمیت ساعر» رئیس تیپ تحقیقات در سازمان اطلاعات نظامی ارتش رژیم اسرائیل (امان) روز پنج‌شنبه با برعهده گرفتن مسوولیت شکست اطلاعاتی این رژیم در حمله حماس در روز ۱۷ اکتبر، از سمت خود استعفا کرد. طبق گزارش خبرگزاری سما، این دومین استعفا در تیپ تحقیقاتی است که طی چند ماه اخیر است. رسانه‌های اسرائیلی تصحیح کرده که سرتیپ ساعر عالی‌ترین افسر صهیونیستی است که تاکنون در بین مسوولان شکست‌ها و ناکامی‌ها در جنگ غزه به ماموریت خود پایان داده است.

نادرستی در آمارهای مربوط به سرانه‌های فضای سبز مخبره کند. به این معنا که اگر چه ممکن است وجود این فضاهای تفریحی فرامحله‌ای، در آمارها، سرانه‌های فضاهای سبز تفریحی را افزایش دهد اما به طور واقعی به دلیل بعد مسافت و دشواری دسترسی، عملاً اثر کافی و مطلوب در تامین نیازهای شهروندان به این گروه از فضاهای عمومی نداشته باشد.

ایمانی جاجرمی به دو اثر مهم فضاهای سبز تفریحی شهری در زیست مطلوب شهروندان اشاره کرد و گفت: به طور کلی می‌توان این اثرات را در دو بخش طبقه‌بندی کرد. یک اثر مربوط به بحثی است که این فضاهای سبز به عنوان بخشی از فضاهای عمومی شهری در «سلامت» شهروندان دارد. این موضوع نیز تنها شامل سلامت روانی افراد نیست و هم سلامت روان به جهت نیاز آنها به وجود این تفریحگاه‌ها برای گذران اوقات فراغت را در برمی‌گیرد و هم سلامت جسمی افراد به جهت نیاز از بابت تحرک در فضای مناسب شهری را شامل می‌شود. به این ترتیب، کمبود این فضاهای سلامت روحی و جسمی افراد را به مخاطره می‌اندازد. به خصوص درباره گروه‌های خاص مانند کودکان، زنان، سالمندان و معلولان که دسترسی آنها به پارک‌های محله‌ای در کوتاه‌ترین زمان ممکن بدون نیاز به استفاده از اتومبیل برای طی مسافت‌های طولانی، از ضرورت‌های بسیار مهم است. این موضوع به خصوص از جنبه زیرساخت‌های اجتماعی، شکل‌گیری تعاملات اجتماعی و محله‌ای و شبکه‌سازی‌های اجتماعی بسیار مهم است و به نوعی موضوع عدالت اجتماعی را نیز در برمی‌گیرد.

این جامعه‌شناس شهری با بیان اینکه وجود و تعدد پارک‌های محله‌ای بسیار مهم‌تر از پارک‌های فرامحله‌ای است. خاطر نشان کرد: درباره تهران همیشه این اتفاق وجود داشته که در حوزه سرانه‌ها، خدمات و فضاهای عمومی برای زیست مطلوب شهری بین محله‌های شمال و جنوب پایتخت تبعیض و شکاف آشکار وجود دارد. این در حالی است که در همه سال‌های گذشته تا کنون به جای آنکه به طور متمرکز و موثر بر افزایش فضاهای سبز شهری، تفریحگاه‌ها و پارک‌های محله‌ای در مناطق کم‌برخوردار توجه شود حتی در برخی موارد دیده شده است که بوستان‌ها و فضاهای سبز محله‌ای به نفع سایر کاربری‌ها تخریب شده‌اند. به عنوان مثال نمونه‌هایی از تخریب بوستان‌های محله‌ای برای ساخت مراکز تجاری (مال‌ها) در برخی از محله‌های شمال شهر تهران را می‌توان نام برد. ایمانی جاجرمی بی‌توجهی به این موضوع و کمبود فضاهای سبز تفریحی در شهرها را منجر به تنزل ثروت اجتماعی و کاهش ذخیره فضاهای عمومی مورد نیاز برای زیست مطلوب شهری دانست و بر ضرورت توجه به این موضوع به جهت بهبود وضعیت موجود تأکید کرد.

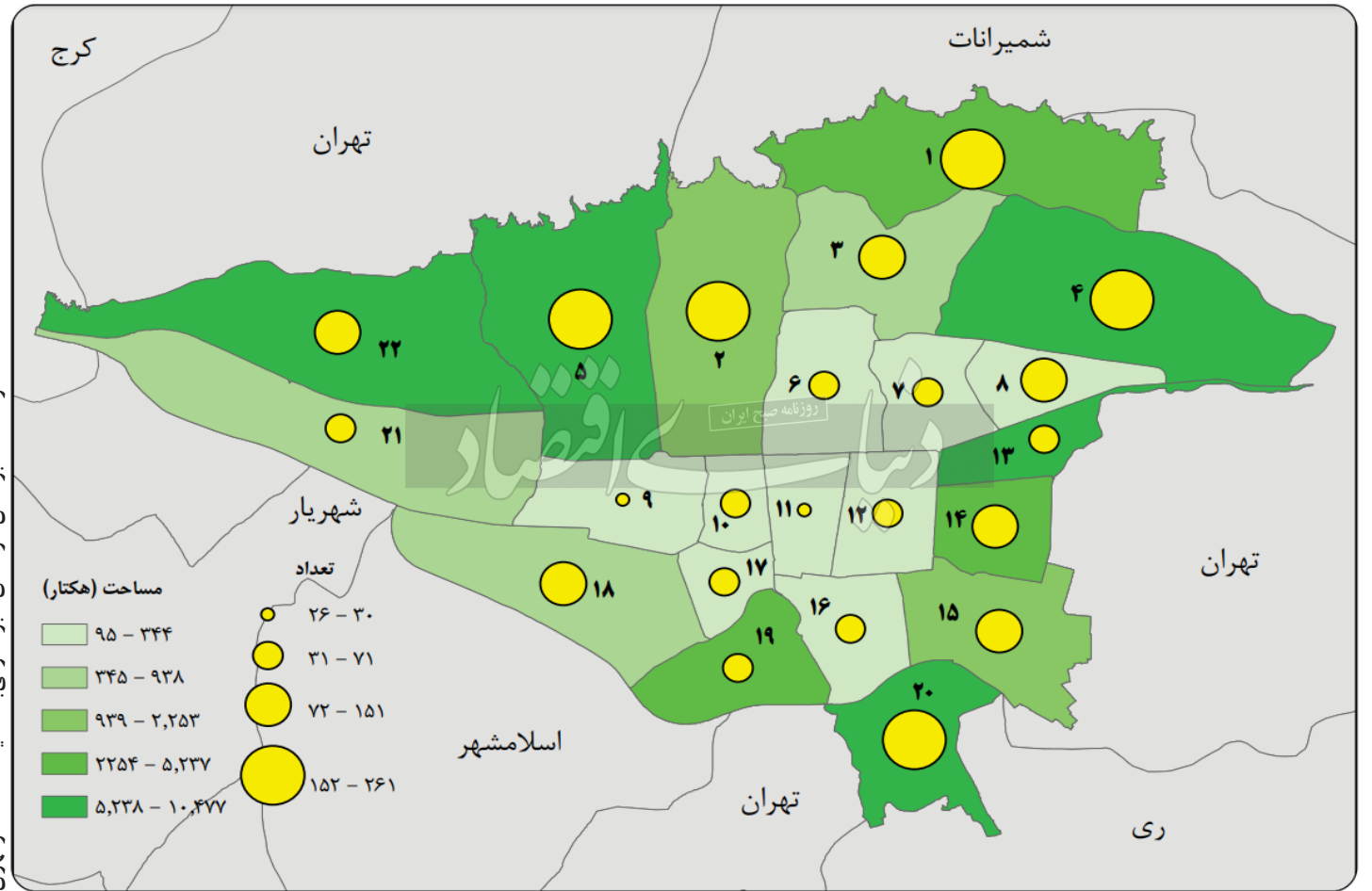
جمع‌آوری زباله و نخاله» و همچنین «رسیدگی به بوستان‌ها و فضای سبز، تامین و نگهداری مناسب وسایل ورزشی و نیمکت‌های بوستان‌ها» اعلام شده است. با این حال، از نگاه شهروندان تهرانی، مسیرهای عبور و مرور عابران در سطح شهر برای تردد آسان باید مناسب‌سازی شود. امکان دسترسی به پارکینگ‌های عمومی در محله‌ها باید افزایش یابد. حیوانات و حشرات موذی در سطح شهر باید به صورت جدی کنترل شود، اقدامات مناسب برای گسترش فضای سبز و محیط‌های مفرح و نشاط‌آفرین در محله‌ها انجام شود و همچنین وضعیت معتادان و کارتن‌خواب‌ها و آسیب‌های اجتماعی رسیدگی شود.

تهران سبز نیست؛ چرا؟

حسین ایمانی جاجرمی، صاحب‌نظر و جامعه‌شناس شهری، در خصوص وضعیت فضاهای عمومی و همچنین شرایطی که تهران به لحاظ سرانه‌های فضای سبز و تفریحی دارد به «دنیای اقتصاد» اعلام کرد: علاوه بر اختلاف موجود بین سرانه فضای سبز شهر تهران با استانداردها، مصادیقی وجود دارد که نشان می‌دهد تهران شهر سبزی نیست.

وی افزود: فضای سبز شهری که به عنوان تفریحگاه شهروندان قابل استفاده است شامل همه پارک‌ها و فضاهایی است که با هدف و کارکرد گذران اوقات فراغت افراد ساخته شده باشند و بنابراین فضاهای سبزی که با هدف زیباسازی شهر در اطراف بزرگراه‌ها ایجاد شده، عملاً جزء تفریحگاه و فضای سبز تفریحی شهروندان محسوب نمی‌شوند؛ اما اینکه دیده می‌شود به علت کمبود فضای سبز تفریحی به خصوص کمبود پارک‌های محله‌ای، در برخی ایام سال شهروندان از این فضاها (فضای سبز اطراف بزرگراه‌ها و معابر) نیز به عنوان تفریحگاه استفاده کرده و در آن تردد دارند نشان دهنده آن است که تهران شهر سبزی نیست و به طور جدی با کمبود فضای سبز تفریحی مواجه است. این در حالی است که در برخی از ادوار گذشته مدیریت شهری، بحث تهران سبز و تهران روان نیز مطرح بود اما شرایطی که هم‌اکنون در آن به سر می‌بریم نشان می‌دهد عملاً تبدیل تهران به شهری سبز محقق نشده است.

وی معتقد است در این میان نقش پارک‌ها و فضاهای سبز تفریحی «محله‌ای»، بسیار مهم‌تر از پارک‌ها و فضاهای سبز تفریحی بزرگ (فرامحله‌ای) است که بعضاً نیز با بزرگراه‌ها محاصره شده‌اند؛ این در حالی است که حتی ممکن است وجود این پارک‌های بزرگ فرامحله‌ای که بسیاری از شهروندان به دلیل بعد مسافت و نیاز به حمل و نقل اتومبیل محور و همچنین صرف زمان زیاد برای رسیدن به این فضاها قادر به استفاده از آنها نیستند، به نوعی سیگنال

تعداد و مساحت بوستان‌ها و فضاهای سبز عمومی به تفکیک منطقه در تهران

سرشماری پارک‌ها، تفریحگاه‌ها، سینماها، مساجد و میادین میوه پایتخت؛ گزارش رسمی از سطح خدمات رفاهی و سکونت‌چی چه می‌گوید؟

۵ نقطه ضعف تهران

آمارنامه شهرداری تهران می‌گوید، ۲۳۶۶ بوستان (پارک) و ۱۱۷۹ مسجد در شهر وجود دارد

گروه مسکن و شهری

سکونت‌چی تهران از

کفه‌های ترازوی رفاهی-سکونت‌چی تهران از «عدم تعادل» چشمگیر رنج می‌برد، به طوری که یکسری «خدمات شهری کلیدی» با جمعیت پایتخت تناسب ندارد، توزیع منطقه‌ای آنها ناهمگون است و اوضاع کلی خدمات نیز مورد رضایت شهروندان نیست. گزارش «دنیای اقتصاد» با استناد به آنچه در «آمارنامه شهرداری تهران» آمده و نکاتی که شهروندان در سال گذشته به «کانون افکارسنجی تهران» اعلام کردند، حاکی است: سرانه فضای سبز شهری و همچنین سرانه پارک‌ها و بوستان‌ها و تفریحگاه‌های تهران، به ترتیب ۸ مترمربع و ۳٫۳ مترمربع از «سطح توصیه‌شده جهانی» کمتر است.

طبق آخرین آمار موجود در سایت شهرداری تهران، سرانه فضای سبز شهری در پایتخت ۱۶٫۶۹ مترمربع است که به معنای مساحت فضای سبز موجود به ازای هر شهروند است. همچنین سرانه بوستان‌ها و تفریحگاه‌ها در تهران نیز ۶٫۹ مترمربع است.

سطح توصیه‌شده از سوی سازمان‌های جهانی ناظر بر «کیفیت زندگی شهرها» برای شاخص اول، «حد اقل ۲۵ مترمربع» و برای دومی نیز «میانگین ۱۰٫۲ مترمربع» را نشان می‌دهد که البته این نرم‌ها متناسب با «تراکم جمعیتی

در شهرهای مختلف و اینکه، شهر در مقیاس شهر بزرگ، کلان‌شهر یا ابرشهر است»، حتما دارای نوسان است. تهران در حال حاضر مطابق داده‌های موجود در آخرین نسخه آمارنامه شهر تهران که سال گذشته منتشر شد - ۲ هزار و ۳۶۶ بوستان و تفریحگاه شهری دارد.

سرانه‌های فضای سبز و بوستان‌ها از سال ۹۸ تاکنون، تغییر محسوس نکرده است؛ افزایش زیر ۵ مترمربع. در کنار این «کمبود و کسری خدمات سبز و تفریحی» در تهران، توزیع نامناسب منطقه‌ای این فضاها بین شمال و جنوب شهر و بین مناطق پرجمعیت و کم جمعیت نیز «عارضه دیگر» است. عمده فضاهای سبز و بوستان‌ها در مناطق ۱ تا ۱۵ احداث شده و شکل گرفته است.

مطابق نقشه‌های موجود در گزارش، تعداد بوستان‌ها در شمال تهران بیش از ۴ تا ۵ برابر مناطق ۱۲ تا ۱۶ و همچنین

فقر یا کمبود نسبی فضاهای سبز و پارک‌های شهری به عنوان مرکزی که می‌تواند «محیط مناسب اجتماعی برای گذران اوقات فراغت و ساعات غیرکاری شهروندان» فراهم کند، تأثیر مستقیم بر افت سطح کیفیت زندگی و همچنین تغییر سطح آسایش و آرامش شهری شهروندان دارد. وضعیت دیگر خدمات شهری کلیدی نیز آنچنان

رضایت‌بخش نیست. در یک نمونه، تعداد بازارهای میوه و تره‌بار در مناطق بالای شهر ۲ تا ۳ برابر مناطق میانی و پایین شهر است.

طی سال‌های اخیر، سطح فرایند تورم خوراکی‌ها که در برخی سال‌ها حتی از تورم عمومی هم بیشتر بوده، «تقاضای خرید خانوارها از میادین میوه و تره‌بار» را در مقایسه با سایر فروشگاه‌های عرضه میوه و خوراکی و پروتئینی، افزایش داده است. اما تعداد کم این بازارهای عرضه مستقیم در مناطق شهر متناسب با حجم تقاضا نیست.

پاییز سال گذشته کانون افکارسنجی تهران برای ارائه تصویری روشن از «کیفیت و کمیت واقعی خدمات شهری و سکونت‌چی تهران» به مدیران شهرداری، اقدام به سنجش نظرات تهرانی‌ها پیرامون عملکرد مناطق ۲۲ گانه شهرداری کرد.

این سنجش با حجم نمونه ۹۸۷۳ نفری از بین تمام شهروندان مناطق ۲۲ گانه در فاصله زمانی ۲۰ شهریور تا ۲۶ مهر صورت گرفت.

گزارش به دست آمده از این ارزشیابی نشان می‌دهد، شهروندان به طور نسبی به عملکرد شهرداری نمره قابل قبول داده‌اند. با این حال ۵ نقطه ضعف را در شهر شناسایی و اعلام کرده‌اند.

نقاط قوت در این سنجش، «نگهداشت شهر در قالب

حسین ایمانی جاجرمی؛ اینکه دیده می‌شود به علت کمبود فضای سبز تفریحی، در برخی ایام سال شهروندان از این فضاها (فضای سبز اطراف بزرگراه‌ها و معابر) نیز به عنوان تفریحگاه استفاده می‌کنند نشان دهنده آن است که تهران شهر سبزی نیست

تعداد پارک‌ها، سینماها، اماکن ورزشی، مساجد و میادین میوه و تره‌بار در تهران - براساس آخرین آمار در دسترس که سال ۱۴۰۲ منتشر شده است

شرح مولفه	تعداد
سرانه فضای سبز شهری	**براساس شاخص‌های جهانی، باید حداقل ۲۵ مترمربع باشد.
سرانه بوستان‌ها و تفریحگاه‌های شهری	**براساس نرم جهانی، میانگین باید ۱۰٫۲ مترمربع باشد.
سرانه فضای سبز در سال ۹۸	۱۶/۶۹۳ مترمربع
سرانه بوستان‌ها در سال ۹۸	۶/۸۴ مترمربع
میزان رشد جمعیت تهران از ۹۸ تاکنون	۱۶۱ هزار نفر (افزایش ۱/۸ درصدی)
تعداد بوستان‌های تهران	۲۳۶۶ واحد
تعداد مساجد	۱۱۷۹ واحد
تعداد سینما	۶۶ باب
تعداد مراکز ورزشی	۳۳۱۵ واحد
تعداد بازارهای ثابت میوه و تره‌بار	۱۸۴ واحد

آگهی مناقصه
شماره ۱۱۰۳۱۰۰ نوبت اول
شرکت ملی صنایع مس ایران به عنوان مناقصه گذار در نظر دارد پروژه «طراحی، تأمین تجهیزات، عملیات احداث، نصب، تست و راه اندازی و بهره برداری پست ۱۳۲/۲۰ کیلوولت GIS میدوک» را به شرکت‌ها یا موسسات واجد صلاحیت واگذار نماید. مقتضی است جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب سایت های رسمی این شرکت به شرح ذیل مراجعه نمایند.
www.nicico.com
www.dargah.nicico.com
www.shahrbabak.nicico.com

آگهی مناقصه شماره ۳۱۰۲۱۲۳
(تجدید مناقصه شماره ۳۱۰۲۱۲۱)
موضوع مناقصه: تامین نیروی انسانی جهت ارائه بخشی از خدمات نظافتی در مجتمع مس سونگون
شرکت ملی صنایع مس ایران در نظر دارد موضوع «تامین نیروی انسانی جهت ارائه بخشی از خدمات نظافتی در مجتمع مس سونگون» را از طریق مناقصه عمومی به انجام برساند. جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت های رسمی شرکت به آدرس های ذیل مراجعه شود.
www.nicico.com
www.dargah.nicico.com

آگهی مناقصه
شماره ۲۱۰۲۱۸۷ نوبت اول
موضوع مناقصه: انتخاب پیمانکار جهت انجام پروژه احداث کارخانه های تغلیظ فاک و دو سریدون با ظرفیت مجموعاً ۴۲ میلیون تن (دو خط ۲۱ میلیون تن) خاک ورودی و به صورت EPC
شرکت ملی صنایع مس ایران در نظر دارد «انتخاب پیمانکار جهت انجام پروژه احداث کارخانه های تغلیظ فاک و دو سریدون با ظرفیت مجموعاً ۴۲ میلیون تن (دو خط ۲۱ میلیون تن) خاک ورودی و به صورت EPC» را از طریق مناقصه عمومی به انجام برساند. جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت های رسمی شرکت به آدرس های ذیل مراجعه شود.
www.nicico.com
www.dargah.nicico.com
www.sarcheshmeh.nicico.com

سازمان آگهی‌ها
۰۲۱-۸۹۰۱ (خط ویژه)
sazman.agahi@den.ir
www.nicico.com
www.dargah.nicico.com

آگهی مجدد مناقصه
شماره ۴۱۰۲۱۲۶ نوبت اول
موضوع مناقصه: پارگیری، حمل و تخلیه سالیانه ۱۴۴۰۰ تن غبار سیاه توسط دو دستگاه کامیون بوتکرادر از کارخانه ذوب مس خاتون آباد به لیچینگ میدوک و سایر محل‌های تعیینی کارفرما
شرکت ملی صنایع مس ایران در نظر دارد: «پارگیری، حمل و تخلیه سالیانه ۱۴۴۰۰ تن غبار سیاه توسط دو دستگاه کامیون بوتکرادر از کارخانه ذوب مس خاتون آباد به لیچینگ میدوک و سایر محل‌های تعیینی کارفرما» را از طریق مناقصه عمومی به انجام برساند. جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت های رسمی شرکت به آدرس های ذیل مراجعه شود.
www.nicico.com
www.dargah.nicico.com
www.shahrbabak.nicico.com
www.sarcheshmeh.nicico.com

آگهی تجدید مناقصه
شماره ۳۱۰۲۱۱۶
موضوع مناقصه: احداث و نگهداری فضای سبز و درختان موجود در مجتمع مس سونگون و شهرک مسکونی ورزقان
شرکت ملی صنایع مس ایران در نظر دارد موضوع: «احداث و نگهداری فضای سبز و درختان موجود در مجتمع مس سونگون و شهرک مسکونی ورزقان» را از طریق مناقصه عمومی به انجام برساند. جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت های رسمی شرکت به آدرس های ذیل مراجعه شود.
www.nicico.com
www.dargah.nicico.com

آگهی مناقصه
شماره ۳۱۰۳۱۰۱
موضوع مناقصه: انتخاب پیمانکار جهت پروژه هدایت آب‌های سطحی و آسفالت داخل مجتمع مس سونگون
شرکت ملی صنایع مس ایران در نظر دارد موضوع «هدایت آب‌های سطحی و آسفالت داخل مجتمع مس سونگون» را از طریق مناقصه عمومی به انجام برساند. جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت های رسمی شرکت به آدرس های ذیل مراجعه شود.
www.nicico.com
www.dargah.nicico.com

آگهی مناقصه
شماره ۳۱۰۳۱۰۰
موضوع مناقصه: انتقال آب پروسس و آب تازه به صورت ثقلی به محل تغلیظ فاز (۳) مجتمع مس سونگون
شرکت ملی صنایع مس ایران در نظر دارد موضوع «انتقال آب پروسس و آب تازه به صورت ثقلی به محل تغلیظ فاز (۳) مجتمع مس سونگون» را از طریق مناقصه عمومی به انجام برساند. جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت های رسمی شرکت به آدرس های ذیل مراجعه شود.
www.nicico.com
www.dargah.nicico.com

خالق چت جی‌پی‌تی به باشگاه میلیاردرهای جهان پیوست

سیتنا سم آلمن، خالق چت‌بات چت جی‌پی‌تی، با یک میلیارد دلار ثروت وارد فهرست میلیاردرهای جهان فوربس شد. به گزارش فوربس، جهان در سال جاری ۱۴۱ میلیاردر بیشتر از سال ۲۰۲۲ دارد. فوربس تخمین زد که در سال جاری میلادی ثروت جمعی میلیاردهای جهان به بیش از ۱۴ تریلیون و ۲۰۰ میلیارد دلار می‌رسد. در بین ۱۰ نفر اول فهرست فوربس، ایلان ماسک، مالک تسلا و اپکس، در رتبه دوم قرار دارد و پس از او جف بزوس، مالک آمازون، در رده سوم است.

امکان دانلود مستقیم اپلیکیشن‌های آی فون از وب‌سایت توسعه‌دهندگان فراهم شد

سیتنا: کمپانی اپل به نازگی نخستین نسخه بنای سیستم‌عامل iOS 17.5 را برای توسعه‌دهندگان منتشر کرده است؛ به طوری که این به‌روزرسانی اجازه دانلود مستقیم اپلیکیشن‌ها از وب‌سایت‌های توسعه‌دهندگان برای کاربران آی فون در اروپا را فراهم می‌کند. اپل در بیانیه‌ای مطبوعاتی اعلام کرد که به‌منظور رعایت قوانین جدید اتحادیه اروپا دانلود مستقیم اپلیکیشن‌های گوشی آی فون از طریق وب‌سایت رسمی توسعه‌دهندگان امکان‌پذیر شد. با انتشار نسخه بنای سیستم‌عامل iOS 17.4، اپل اجازه داد که توسعه‌دهندگان در اروپا اپلیکیشن‌های خود را از فروشگاه‌های رقیب اپ استور منتشر کنند، این تغییر به دلیل رعایت

نیپه اقتصاد

در نخستین روز ماه آوریل در دو سایت ساختمانی بزرگ دو ایالت هندوستان، کلنگ دو کارخانه تراشه‌سازی زده شد. کارخانه واقع در گجرات با ارزش ۱۱ میلیارد دلار، قرار است ۲۰ هزار نفر را استخدام و ماهانه ۵۰ هزار ویفر سیلیکونی را تولید کند. در کارخانه ۳ میلیارد دلاری آسام هم قرار است ۲۷ هزار کارگر تراشه‌ها را روی واحدهای پردازشی تعبیه کنند. هر دو این پروژه‌ها توسط گروه تاتا (Tata Group) طراحی و مدیریت شده است که بزرگ‌ترین گروه تولیدی هندوستان به حساب می‌آید. این گروه تولیدی در گجرات با شرکت تایوانی سازنده تراشه Powerchip Semiconductor همکاری کرده، اما کارخانه مستقر در ایالت آسام را به تنهایی ساخته و تجهیز کرده است. این اقدامی بزرگ در راستای تحقق رویای دولت هند برای تبدیل شدن به مرکز بزرگ تولید محصولات های‌تک است و البته نشان دهنده بلندپروازی‌های گروه تولیدی تاتا و رئیس آن، ناتاراجان چاندراسکاران است برای حرکت مجدد از یک روند بازسازی طولانی مدت به حالت رشد. چاندراسکاران در این مورد می‌گوید: «ما چشم‌انداز بزرگ و گسترده‌ای برای بازی (در این زمین) داریم.»

در سال ۲۰۱۷ و زمانی که ناتاراجان چاندراسکاران، هدایت Tata Sons، شرکت هلدینگ این گروه را به دست گرفت، چنین دیدگاهی چندان معقول و منطقی به نظر نمی‌رسید. این گروه که قدمت آن به سال ۱۸۶۸ بازمی‌گردد، در آن زمان وضعیت آشفته و به‌هم‌ریخته‌ای داشت. خرید بی‌موقع شرکت‌های خارجی فعال در حوزه فولاد و خودروسازی، میلیاردها دلار ضرر در سال را به آنها تحمیل می‌کرد. تولید یک خودروی ۱۳۰۰ دلاری داخلی برای این گروه یک شکست بود. از میان صدها شرکت وابسته به این گروه تولیدی، تنها شرکت ارائه خدمات مشاوره تاتا (Tata Consultancy Services) که در آن زمان خود چاندراسکاران مدیریت آن را به عهده داشت، برنده واقعی بود.

او در سه سال اول حضورش در بالاترین جایگاه شغلی این شرکت، سه ادغام آن در ۲۰ کسب و کار بزرگ سهامی عام و مهم‌تر از همه، تمرکز بر حوزه‌های کاری جدید کمک کرد. در سال ۲۰۲۰ یک مدل خودرو به نام Nexon، به یک خودروی الکتریکی تغییر شکل داد و به موفقیت بزرگی برای گروه تاتا تبدیل شد. امروزه شرکت تاتا موتورز (Tata Motors)، واحد خودروسازی این گروه، از هر هفت خودروی سواری فروخته شده در هند، یکی را به خودش اختصاص داده است. این در حالی است که طی چهار سال این رقم برابر یک خودرو از هر ۲۰ خودروی فروخته شده در هند بود. برخی از کارخانه‌های فولادسازی این گروه تولیدی در اروپا که عملکرد ضعیفی دارند، در شرف تعطیل شدن هستند و انتظار می‌رود بازار داخلی فولاد هندوستان، رشد انفجاری اقتصاد این کشور را رقم بزند. رونق گردشگری در هند هم شرکت تابعه و هتل‌های زیرمجموعه آن را از یک چاله پول‌خور به یک دستگاه پول‌ساز تبدیل کرده است. شرکت هواپیمایی ایر ایندیا هم که در سال ۲۰۲۲ از دولت خریداری شد، از ورزش باد موافق بهره می‌برد. به این ترتیب حالا مجموع ارزش بازار شرکت‌های وابسته بورسی تاتا از حدود ۱۴۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۷، به حدود ۴۰۰ میلیارد دلار

دیجیتال بازاریابی

علاوه بر این، اپل API ویژه‌ای را برای توسعه‌دهندگان فعال کرده است که به آنها اجازه می‌دهد اپلیکیشن‌های خود را به صورت مستقیم وارد وب‌سایت‌های خود کنند. این اپلیکیشن‌ها همچنین از قابلیت‌هایی مانند پشتیبان‌گیری و به‌روزرسانی پشتیبانی خواهند کرد.

این نخستین باری است که اپل دانلود مستقیم اپلیکیشن‌های آی فون را امکان‌پذیر می‌کند. پشتیبانی از این قابلیت احتمالاً باعث می‌شود تا اپلیکیشن‌ها و بازی‌هایی مثل اسپاتیفای و فورتنایت بدون سخت‌گیری‌های اپ استور در دسترس افراد بیشتری قرار بگیرند. اپلیکیشن‌هایی که از طریق وب‌سایت‌ها در دسترس قرار می‌گیرند، کارمزد خرید

درون برنامه‌ای به اپل نمی‌دهند. این تغییرات به‌طور کلی به توسعه‌دهندگان امکانات بیشتری را ارائه می‌دهد و احتمالاً باعث افزایش دسترسی کاربران به اپلیکیشن‌ها و بازی‌ها می‌شود. اما قطعاً با چالش‌هایی روبرو خواهد بود؛ به عنوان مثال، توسعه‌دهندگان باید هزینه‌های Core Technology Fee را بپردازند که بر اساس تعداد نصب‌ها محاسبه می‌شود و درآمد اضافی برای اپل به دنبال دارد.

دولت نارندرا مودی سعی دارد در این بازار سرنوشت‌ساز جای چین را بگیرد

هندوستان؛ بازیگر جدید صنعت جهانی تراشه

دو کارخانه تراشه‌سازی به مجموع ارزش ۱۴ میلیارد دلار در دو ایالت هند ساخته شده‌اند

رسیده است. نسبت بدهی خالص به درآمد این گروه هم از هشت در سال ۲۰۲۰ به تنها ۲٫۴ کاهش یافته است.

این موفقیت اعتماد بنفش و قدرت مالی ناتاراجان چاندراسکاران، رئیس گروه تولیدی تاتا را برای دنبال کردن ماجراجویی‌های تازه، به خصوص در حوزه ساخت تراشه، افزایش داده است. تمام تلاش‌ها و اقدامات گذشته برای خلق و راه‌اندازی صنعت نیمه‌رسانای داخلی شکست خورده‌اند. تلاش دولت برای چنین اقدامی در دهه ۱۹۷۰ هم به جایی نرسید. مذاکرات امیدوارکننده‌ای که در سال ۲۰۰۷ میان هندوستان و شرکت اینتل در جریان بود، به خاطر یا پس کشیدن دولت هند ناتمام و بی‌نتیجه ماند تا صدای اعتراض رئیس تراشه‌ساز آمریکایی هم دربیاید. در عوض سرمایه‌گذاری‌ها در این زمینه، به چین و ویتنام سرازیر شدند.

در دوره نخست‌وزیر فعلی، یعنی نارندرا مودی، همه روال‌ها به طرز چشمگیری سریع‌تر از گذشته پیش می‌روند. او امیدوار است که پروژه‌های تولیدی را از چین جذب کند و بر بیاید. او ظاهراً تصمیم دارد این کار را با تولید تراشه‌های کمتر پیشرفته مورد استفاده در خودروها و لوازم خانگی شروع کند و سپس به تدریج به سمت تولید تراشه‌های پیشرفته

اسم ناتاراجان چاندراسکاران، رئیس گروه تولیدی تاتا مخالف است. او تأکید می‌کند که تا سال ۲۰۳۰ خریداران داخلی به تنهایی ۱۰۰ میلیارد دلار در سال برای تراشه‌ها هزینه خواهند کرد که این میزان از ۴۰ میلیارد دلار در شرایط فعلی بسیار بیشتر خواهد بود. شرکت او یکی از معدود شرکت‌هایی در هند است که می‌تواند پروژه‌های بزرگ را به سرعت انجام دهد. این شرکت ۷۵ مدیر اجرایی متخصص در زمینه کسب و کار طراحی و تولید تراشه را از خارج از کشور استخدام کرده است. قرارداد حدود ۷۰درصد از ظرفیت تولید کارخانه احداث شده در آسام که قرار است فرآیند تولید در آن از سال ۲۰۲۵ آغاز شود، از پیش با مشتریان جهانی بسته شده است. آنچه برای هندوستان یک ابتکار خیالی و رویایی به نظر می‌رسد، احتمالاً می‌تواند تجارت خوب و پررونقی در بلندمدت باشد.

اما ناتاراجان چاندراسکاران، رئیس گروه تولیدی تاتا مخالف است. او تأکید می‌کند که تا سال ۲۰۳۰ خریداران داخلی به تنهایی ۱۰۰ میلیارد دلار در سال برای تراشه‌ها هزینه خواهند کرد که این میزان از ۴۰ میلیارد دلار در شرایط فعلی بسیار بیشتر خواهد بود. شرکت او یکی از معدود شرکت‌هایی در هند است که می‌تواند پروژه‌های بزرگ را به سرعت انجام دهد. این شرکت ۷۵ مدیر اجرایی متخصص در زمینه کسب و کار طراحی و تولید تراشه را از خارج از کشور استخدام کرده است. قرارداد حدود ۷۰درصد از ظرفیت تولید کارخانه احداث شده در آسام که قرار است فرآیند تولید در آن از سال ۲۰۲۵ آغاز شود، از پیش با مشتریان جهانی بسته شده است. آنچه برای هندوستان یک ابتکار خیالی و رویایی به نظر می‌رسد، احتمالاً می‌تواند تجارت خوب و پررونقی در بلندمدت باشد.

اسم ناتاراجان چاندراسکاران، رئیس گروه تولیدی تاتا مخالف است. او تأکید می‌کند که تا سال ۲۰۳۰ خریداران داخلی به تنهایی ۱۰۰ میلیارد دلار در سال برای تراشه‌ها هزینه خواهند کرد که این میزان از ۴۰ میلیارد دلار در شرایط فعلی بسیار بیشتر خواهد بود. شرکت او یکی از معدود شرکت‌هایی در هند است که می‌تواند پروژه‌های بزرگ را به سرعت انجام دهد. این شرکت ۷۵ مدیر اجرایی متخصص در زمینه کسب و کار طراحی و تولید تراشه را از خارج از کشور استخدام کرده است. قرارداد حدود ۷۰درصد از ظرفیت تولید کارخانه احداث شده در آسام که قرار است فرآیند تولید در آن از سال ۲۰۲۵ آغاز شود، از پیش با مشتریان جهانی بسته شده است. آنچه برای هندوستان یک ابتکار خیالی و رویایی به نظر می‌رسد، احتمالاً می‌تواند تجارت خوب و پررونقی در بلندمدت باشد.

یک اپلیکیشن دیگر به گورستان برنامه‌های گوگل پیوست

ایسنا: اپلیکیشن «گوگل یادکست» پس از ماه‌ها اغما سرانجام به گورستان برنامه‌های گوگل پیوست. گوگل پاییز گذشته، اعلام کرده بود اپلیکیشن «گوگل یاد کست» را در سال ۲۰۲۴ تعطیل کرده و یوتیوب موزیک را به خانه جدید یادکست‌ها تبدیل می‌کند. اپلیکیشن یادکست، جدیدترین محصولی است که چرخه گوگل را طی می‌کند. این شرکت همیشه یک سرویس جدید را با زبانی پرطمطراق و اینکه چطور با مأموریت این شرکت در سازمان دهی و در دسترس قرار دادن اطلاعات جهان مطابقت دارد، معرفی می‌کند؛ سپس به سرعت چند ویژگی جدید را به آن اضافه کرده و ظاهراً بلافاصله آن را فراموش می‌کند و در نهایت رقیبی در یک بخش دیگر شرکت راه‌اندازی می‌کند و بی ارزش کردن آن و توجه به رقیب جدید را شروع می‌کند. سرانجام آن اپلیکیشن را برای همیشه تعطیل می‌کند. قبرستان گوگل ملو از اپلیکیشن‌هایی نظیر ریدر، دوتو، اینکاسا، الو، والٹ و اپلیکیشن‌های بی‌شمار دیگری است که فرآیند چرخه گوگل را طی کرده‌اند. بر اساس گزارش ورج، گوگل می‌گوید تنها به شرایط بازار پاسخ می‌دهد و یوتیوب، مکان بسیار محبوب‌تری برای یافتن یادکست‌ها نیست به «گوگل یادکست» است. مطمئناً شواهدی از اثبات این ادعا وجود دارد. گوگل در اطلاعیه تعطیلی خود در سپتامبر، به آماری از شرکت تحقیقاتی ادیسون استناد کرد که بر اساس آن، حدود ۲۳ درصد از شنوندگان یادکست در آمریکا، می‌گویند یوتیوب، پلتفرم اصلی آنها برای گوش کردن به یادکست است در حالی که این رقم برای «گوگل یادکست»، چهار درصد است. گوگل برای افزایش قدرت رقابت «یوتیوب موزیک» با اسپاتیفای، اپل موزیک و آمازون موزیک، به تدریج کاربران را از محصولات قدیمی به این سرویس هدایت می‌کند. «یوتیوب موزیک» در سال ۲۰۲۰، استراتژی انتقال مشابهی را عرضه کرد تا شنوندگان موسیقی را از «گوگل پلی موزیک» پیش از تعطیلی آن در همان سال منتقل کند.

واردات موبایل‌های دکمه‌ای به کشور ممنوع می‌شود

ایسنا: ستاد تسهیل و رفع موانع تولید مقرر کرده است تا دفتر صنایع لوازم خانگی و اداری گزارشی از اجرای مصوبه در سال ۱۴۰۲ و برنامه‌های سال ۱۴۰۳ از جمله جلوگیری از واردات گوشی تلفن همراه دکمه‌ای را در ستاد ارائه کند. بر اساس مصوبات صد و شصت و چهارمین جلسه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در راستای حمایت از واحدهای تولیدی و در اجرای قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، مقرر شد دفتر صنایع لوازم خانگی و اداری گزارشی از اجرای مصوبه در سال ۱۴۰۲ و برنامه‌های سال ۱۴۰۳ در خصوص اجرای مصوبه ستاد تسهیل و چگونگی تخصیص ارز و جلوگیری از واردات گوشی تلفن همراه دکمه‌ای و حمایت از واحدهای تولیدکننده تلفن همراه را در ستاد ارائه کند.

هجرتین مقرر شد سازمان بازرسی کل کشور نسبت به پیگیری اجرای بند ۲/۲ مصوبات جلسه ۱۵۶ ستاد تسهیل در خصوص الزام گمرک به عدم جلوگیری از ورود قطعات تلفن همراه سه‌بانه قاعده ۲ بند الف اقدام کند. گفتنی است اواخر سال گذشته گزارش‌های مربوط به تولید موبایل (دکمه‌ای) تقلبی از یک برند مشهور در کشور منتشر شد و برادران، معاون صنایع عمومی وزارت صمت در این رابطه گفته بود که بررسی موضوع تولید موبایل تقلبی در کشور به سازمان حمایت و وزارت ارتباطات ارجاع داده شده است. هر چند به گفته این مقام مسول با توجه به شرایط تحریم، واحدها ملزم به داشتن نمایندگی رسمی نیستند.

نیپه اقتصاد

گوگل به کاربران اندروید اخطار داد

پیام‌رسان «بله» را از گوشی‌هایتان حذف کنید

سیتنا: روز گذشته خطاری از سوی سپر ایمنی گوگل برای کاربران گوشی‌های مجهز به سیستم عامل اندروید ارسال واز آنها درخواست شده تا پیام‌رسان «بله» را به دلیل ناامن بودن از گوشی‌های خود حذف کنند. شرکت گوگل با نمایش اعلامتی به کاربران گوشی‌های مجهز به سیستم عامل اندروید هشدار داد که پیام‌رسان «بله» از اطلاعات موجود در دستگاه تلفن همراه آنها سوءاستفاده می‌کند.

این اخطار از سوی سپر ایمنی گوگل صادر شده است که وظیفه بررسی امنیت برنامه‌ها و حفاظت از داده‌های کاربران را دارد. در متن این هشدار تأکید شده که پیام‌رسان بله در تلاش است تا از اطلاعات شخصی افراد مانند پیام‌ها، تصاویر، فایل‌های صوتی یا تاریخچه تماس کاربران تلفن‌های هوشمند اندرویدی سوءاستفاده کند. گوگل به کاربران پیشنهاد داده است این برنامه را از

مدیران پیام‌رسان بله که متعلق به بانک ملی است تا این لحظه واکنشی به این موضوع نشان نداده‌اند. گوگل در اقدامی مشابه، در آبان ماه ۱۴۰۱ هم با نمایش اخطاری در دستگاه‌های اندروید از ناامن بودن پیام‌رسان روبیکا خبر داده بود. مدیران وقت روبیکا این اقدام گوگل را «تورر دیجیتال» توصیف کرده و ابراز امیدواری کردند که این ترور نافرجام باشد. وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات هم با انتشار بیانیه‌ای نسبت به این موضوع واکنش نشان داد و آن را «غیرمسئولانه» دانست. در ادامه در تلافی این اقدام گوگل، فروشگاه برنامه‌های اندرویدی «گوگل پلی» در ایران مسدود شد.

نیپه اقتصاد

گوگل به کاربران اندروید اخطار داد

اختلال جهانی چندساعته واتس‌اپ برطرف شد

ایسنا: دسترسی به واتس‌اپ پس از اختلال چند ساعته برای هزاران کاربر در سطح جهانی، به وضعیت عادی برگشت. واتس‌اپ در پسانی در شبکه اجتماعی اپکس اعلام کرد مشکلات برطرف شده است. طبق داده‌های وب‌سایت داون‌دکتکتور، در اوج این اختلال بیش از ۲۴ هزار کاربر واتس‌اپ در آمریکا با مشکل دسترسی روبرو بودند. کاربران اینستاگرام هم بیش از پنج هزار مورد اختلال در دسترسی به این شبکه اجتماعی را گزارش کردند. طبق آمار داوان‌دکتکتور که اختلالات را با جمع‌آوری گزارش‌های کاربران از شماری از منابع از جمله گزارش‌های خطا در پلتفرم‌ها، رصد می‌کند، حدود ۱۰۰۰ نفر همچنان با مشکل دسترسی به اینستاگرام در آمریکا روبرو هستند. هزاران کاربر در هند، انگلیس و برزیل روز چهارشنبه، با مشکل دسترسی به واتس‌اپ روبرو شدند. ماه میلادی گذشته هم دسترسی صدها هزار کاربر فیس‌بوک و اینستاگرام در سطح جهانی، به مدت بیش از دو ساعت به دلیل وجود یک مشکل فنی در این پلتفرم‌ها مختل شد. بر اساس گزارش روتیزر، شرکت مشاور پلتفرم‌ها مالک فیس‌بوک، اینستاگرام، تدرز و واتس‌اپ است، حدود ۱٫۷ میلیارد کاربر روزانه فعال در خانواده اپلیکیشن‌های خود دارد.

ایسنا: گوگل در نظر دارد برای ویژگی‌های ممتاز موتور جست‌وجوی مجهز به هوش مصنوعی مولد خود، هزینه دریافت کند. روزنامه فایننشال تایمز روز چهارشنبه به نقل از منابع آگاه، گزارش کرد این غول فناوری سرگرم بررسی گزینه‌های مختلف از جمله گنجاندن ویژگی‌های جست‌وجوی مبتنی بر هوش مصنوعی در سرویس‌های اشتراک پولی خود است که در حال حاضر، امکان دسترسی به دستیار هوش مصنوعی جدید چمنای را در جی‌میل و داکس می‌دهد. سهام‌آلفابت (شرکت مادر گوگل) در ساعات پس از معاملات رسمی، حدود یک درصد کاهش یافت. با این اقدام، گوگل برای نخستین بار است که پس محصول اصلی خود را پشت یک دیوار پرداخت قرار می‌دهد؛ آن هم در شرایطی که به دنبال رشد در فضای به‌شدت رقابتی هوش مصنوعی است. طبق گزارش فایننشال تایمز، موتور جست‌وجوی سنتی گوگل، رایگان خواهد ماند و تبلیغات در کنار نتایج جست‌وجو حتی برای مشترکین ظاهر می‌شود. گوگل در بیانیه‌ای به روتیزر اعلام کرد: «ما روی یک تجربه جست‌وجوی بدون تبلیغات کار نمی‌کنیم با چنین چیزی را در نظر نداریم. همان‌طور که قبلاً بارها انجام داده‌ایم، به ساخت قابلیت‌ها و خدمات ممتاز جدید برای ارتقای امکانات اشتراک خود در سراسر مجموعه گوگل. ادامه می‌دهیم.» بر اساس گزارش روتیزر، گوگل که فناوری پایه را برای رونق هوش مصنوعی امروزی ابداع کرد، همچنان درگیر جنگ با دو بازیگر صنعتی است که شامل شرکت OpenAI، خالق چت جی‌پی‌تی و حامی آن مایکروسافت هستند که توجه دنیای تجارت را به خود جلب کرده‌اند.

چت جی‌پی‌تی به رایگان در اختیار همه قرار می‌گیرد

سیتنا: اوپن‌آی، شرکت سازنده چت‌بات هوش مصنوعی چت جی‌پی‌تی اعلام کرد که از این هفته علاقه‌مندان می‌توانند بدون ثبت‌نام و ایجاد حساب کاربری، از این ابزار هوش مصنوعی به رایگان استفاده کنند. چت جی‌پی‌تی که در اواخر سال ۲۰۲۲ روند همه‌گیر بدون هوش مصنوعی را آغاز کرد، می‌تواند تکامله انسان را تقلید کند، کارهایی مانند خلاصه کردن متن انجام دهد، شعر بسراید و حتی برای میهمانی گرفتن به کار بر ایده‌هایی بدهد. این شرکت که مایکروسافت بزرگ‌ترین سهامدار آن است، اعلام کرد که به تدریج چت جی‌پی‌تی را در اختیار هر کسی که کنجکاو به بررسی و استفاده از آن است قرار می‌دهد. ترافیک کاربران برای استفاده از چت جی‌پی‌تی در ابتدا رکورد زده و به ۱٫۸ میلیارد بازدید رسید. با این وجود، بر اساس تجزیه و تحلیل داده‌ها، ترافیک این سرویس محبوب از ماه مه ۲۰۲۳ کاهش یافته است. اوپن‌آی و همچنین گفت‌که برای جبران عدم ثبت‌نام کاربران که برای مسائل امنیتی مهم است، چت جی‌پی‌تی از راهکارهای حفاظتی دیگری استفاده می‌کند، اما این راهکارها را مشخص نکرد. علاوه بر نسخه رایگان چت جی‌پی‌تی، اوپن‌آی یک نسخه حرفه‌ای از آن نیز تولید کرده که پولی است و معمولاً مورد استفاده متخصصان، تیم‌های تحقیقاتی و شرکت‌ها قرار می‌گیرد. این شرکت همچنین گفت که ممکن است از محتوای ارائه شده توسط کاربران برای کمک به بهبود مدل‌های بزرگ زبانی خود استفاده کند، اما گفت کاربران این اختیار را دارند که در هنگام استفاده از چت جی‌پی‌تی این ویژگی را غیرفعال کنند. اقدام اوپن‌آی برای رایگان کردن استفاده از چت جی‌پی‌تی حدود یک ماه پس از آن صورت می‌گیرد که ایلان ماسک، کارآفرین میلیاردرو و صاحب چند کمپانی فناوری پیش‌رو، از سم آلمن، مدیرعامل اوپن‌آی شکایت کرد و گفت که این شرکت مأموریت اصلی خود برای «توسعه هوش مصنوعی برای خیر بشر» را به هوای سودآوری کنار گذاشته است.

برآمدن پرکینز از درون آتش‌سوزی بزرگ

«پیراهن کوتانی» تولید می‌کرد. ۵۰۰ کارگر روزی ۹ ساعت در طبقات آن ساختمان بلندمرتبه کار می‌کردند و بین ۷ تا ۱۲ دلار در هفته درآمد داشتند. این آتش‌سوزی منجر به تصویب قوانینی در زمینه استانداردهای ایمنی در کارخانه‌ها شد؛ ضمن اینکه شکل‌گیری «اتحادیه بین‌المللی زنان دست‌اندرکار پوشاک» نیز پیامد دیگر همین حادثه بود. اکنون کارخانه خود را از دست دادند.

درست در آن هنگامه، فرانسیس پرکینز، که بعدها وزیر کار در دولت روزولت شد، همان نزدیکی‌ها، مشغول قدم زدن در پارک موسوم به میدان واشنگتن بود. او بعدها به یاد آورد: «اشخاص با لباس‌های آتش‌گرفته از بالا به پایین می‌پریدند. منظره دهشتناکی بود. راه فرار هم بسته بود.» در واقع درهای راه پله‌ها و خروجی‌ها برای جلوگیری از فرار یا خروج نابه‌هنگام کارگران در ساعات اداری قفل شده بودند. بنابراین بسیاری از کارگران نتوانستند از شعله‌های آتش بگریزند و به طرز دهشتناکی در آتش مقررات سخت و سخت‌کاری سوختند. مورخان از آتش‌سوزی کارخانه «تریانگل شرت ویست» در محله گرینویچ ویلیج به‌عنوان مرگبارترین فاجعه صنعتی در تاریخ این شهر و یکی از فجایع در تاریخ ایالات متحده نام می‌برند. بیشتر قربانیان، زنان و دختران مهاجر ایتالیایی - عمدتاً یهودی - یا میانگین سنی ۱۴ تا ۲۳ ساله بودند. این کارخانه که تحت مالکیت مکس بلانک و آیزاک هریس قرار داشت، بلوزهای زنانه معروف به

«پیراهن کوتانی» تولید می‌کرد. ۵۰۰ کارگر روزی ۹ ساعت در طبقات آن ساختمان بلندمرتبه کار می‌کردند و بین ۷ تا ۱۲ دلار در هفته درآمد داشتند. این آتش‌سوزی منجر به تصویب قوانینی در زمینه استانداردهای ایمنی در کارخانه‌ها شد؛ ضمن اینکه شکل‌گیری «اتحادیه بین‌المللی زنان دست‌اندرکار پوشاک» نیز پیامد دیگر همین حادثه بود. اکنون کارخانه خود را از دست دادند.

درست در آن هنگامه، فرانسیس پرکینز، که بعدها وزیر کار در دولت روزولت شد، همان نزدیکی‌ها، مشغول قدم زدن در پارک موسوم به میدان واشنگتن بود. او بعدها به یاد آورد: «اشخاص با لباس‌های آتش‌گرفته از بالا به پایین می‌پریدند. منظره دهشتناکی بود. راه فرار هم بسته بود.» در واقع درهای راه پله‌ها و خروجی‌ها برای جلوگیری از فرار یا خروج نابه‌هنگام کارگران در ساعات اداری قفل شده بودند. بنابراین بسیاری از کارگران نتوانستند از شعله‌های آتش بگریزند و به طرز دهشتناکی در آتش مقررات سخت و سخت‌کاری سوختند. مورخان از آتش‌سوزی کارخانه «تریانگل شرت ویلیج» در محله گرینویچ ویلیج به‌عنوان مرگبارترین فاجعه صنعتی در تاریخ این شهر و یکی از فجایع در تاریخ ایالات متحده نام می‌برند. بیشتر قربانیان، زنان و دختران مهاجر ایتالیایی - عمدتاً یهودی - یا میانگین سنی ۱۴ تا ۲۳ ساله بودند. این کارخانه که تحت مالکیت مکس بلانک و آیزاک هریس قرار داشت، بلوزهای زنانه معروف به

«پیراهن کوتانی» تولید می‌کرد. ۵۰۰ کارگر روزی ۹ ساعت در طبقات آن ساختمان بلندمرتبه کار می‌کردند و بین ۷ تا ۱۲ دلار در هفته درآمد داشتند. این آتش‌سوزی منجر به تصویب قوانینی در زمینه استانداردهای ایمنی در کارخانه‌ها شد؛ ضمن اینکه شکل‌گیری «اتحادیه بین‌المللی زنان دست‌اندرکار پوشاک» نیز پیامد دیگر همین حادثه بود. اکنون کارخانه خود را از دست داده بودند. پرداخت کرد.

طی چند ماه پس از این واقعه، فرانسیس پرکینز به‌عنوان مدبر اجرایی کمیته ایمنی کار انتخاب شد. آتش‌سوزی «تریانگل شرت ویست» طی صد و اندی سال گذشته موضوع ده‌ها رمان، نمایش نامه و کتاب‌های تحقیقی بوده است. منبع: francesperkinscenter.org

قیطره؛ نماد تمدن باستانی تهران

سوزه داغ رسانه‌ها بود؛ اینکه تصمیم شهردار تهران برای ساخت مسجد در این مکان باستانی محقق خواهد شد یا نه، یک مساله است و شکل‌گیری حساسیت روزافزون اجتماعی به اهمیت تاریخی این مکان، مساله‌ای دیگر. سیف‌الله کامبخش فرد، باستان‌شناس، در سال ۱۳۴۷ به کاوش در تپه‌های قیطره پرداخت. در این کاوش، ۳۵۰ گور باستانی و نزدیک به پنج هزار شیء کشف شد. این حجم از کشفیات در تاریخ ایران تقریباً بی‌نظیر است. محمد مقدم، کارگردان و مستندساز در مستند «تهران هزاره‌ها» به موضوع کاوش در تپه‌های قیطره از سوی کامبخش فرد و گفت‌وگو با این باستان‌شناس پرداخته است.

او به «کنک» گفته است؛ طی ساخت دو تپه‌های قیطره، به‌عنوان نماد تمدن باستانی تهران، یک مساله است و شکل‌گیری حساسیت روزافزون اجتماعی به اهمیت تاریخی این مکان، مساله‌ای دیگر. سیف‌الله کامبخش فرد، باستان‌شناس، در سال ۱۳۴۷ به کاوش در تپه‌های قیطره پرداخت. در این کاوش، ۳۵۰ گور باستانی و نزدیک به پنج هزار شیء کشف شد. این حجم از کشفیات در تاریخ ایران تقریباً بی‌نظیر است. محمد مقدم، کارگردان و مستندساز در مستند «تهران هزاره‌ها» به موضوع کاوش در تپه‌های قیطره از سوی کامبخش فرد و گفت‌وگو با این باستان‌شناس پرداخته است.

او به «کنک» گفته است؛ طی ساخت دو تپه‌های قیطره، به‌عنوان نماد تمدن باستانی تهران، یک مساله است و شکل‌گیری حساسیت روزافزون اجتماعی به اهمیت تاریخی این مکان، مساله‌ای دیگر. سیف‌الله کامبخش فرد، باستان‌شناس، در سال ۱۳۴۷ به کاوش در تپه‌های قیطره پرداخت. در این کاوش، ۳۵۰ گور باستانی و نزدیک به پنج هزار شیء کشف شد. این حجم از کشفیات در تاریخ ایران تقریباً بی‌نظیر است. محمد مقدم، کارگردان و مستندساز در مستند «تهران هزاره‌ها» به موضوع کاوش در تپه‌های قیطره از سوی کامبخش فرد و گفت‌وگو با این باستان‌شناس پرداخته است.

او به «کنک» گفته است؛ طی ساخت دو تپه‌های قیطره، به‌عنوان نماد تمدن باستانی تهران، یک مساله است و شکل‌گیری حساسیت روزافزون اجتماعی به اهمیت تاریخی این مکان، مساله‌ای دیگر. سیف‌الله کامبخش فرد، باستان‌شناس، در سال ۱۳۴۷ به کاوش در تپه‌های قیطره پرداخت. در این کاوش، ۳۵۰ گور باستانی و نزدیک به پنج هزار شیء کشف شد. این حجم از کشفیات در تاریخ ایران تقریباً بی‌نظیر است. محمد مقدم، کارگردان و مستندساز در مستند «تهران هزاره‌ها» به موضوع کاوش در تپه‌های قیطره از سوی کامبخش فرد و گفت‌وگو با این باستان‌شناس پرداخته است.

مشاور کارگری او بود و این همراهی‌اش او را به ریاست کمیسیون صنعتی رساند. البته نتوانست اسمیت را در انتخابات ۱۹۲۸، رئیس‌جمهور کند؛ چون نیویورک، فرماندار جدیدی به نام فرانکلین دی روزولت را انتخاب کرد. ولی فرماندار جدید هم پرکینز را نیاز داشت. روزولت از پرکینز خواست کمیسر صنعتی ایالت شود و مسوولیت نظارت بر کل دیپارتمان کار را بر عهده بگیرد. سمتی که مورد علاقه فرانسیس بود و او را برجسته‌ترین مقام جسور بود و در خلال مطالعات خود برای توسعه اقتصاد کار سالم، رویه‌روی بسیاری از دولتی‌ها و سیاسیون ایستاد. او پیش‌بینی‌های دولت هورر، یکی از مورد اعتمادترین افراد دولت آمریکا را در ژانویه ۱۹۳۰ به چالش کشید و افزایش اشتغال را به‌مورد کود را فریبی بی‌رحمانه نامید. فرانسیس با شواهد آماري حاکی از افزایش بیکاری به‌صورت علمی مقابله کرد و با نمایندگان کارگری همراه شد تا برنامه‌های بلندمدت افزایش اشتغال را جدی‌تر بررسی کنند.

او در همین راستا، به برپایی کنفرانسی پیرامون بیکاری در هفت ایالت صنعتی شمال شرق کمک کرد، از آنس‌های کار ایالتی را گسترش داد و در عین حال، به‌طور فزاینده‌ای بر طراحی برنامه‌ای با عنوان «بیمه بیکاری» متمرکز ماند و روزولت را اولین مقام دولتی متعهد به بیمه بیکاری کرد؛ تلاش برای پیش‌بینی که باعث شد روزولت، در سال ۱۹۳۰، پرکینز را برای مطالعه سیستم کار و بیمه بریتانیا به انگلستان فرستد و او در اکثر، با توصیه‌هایی برای آن برنامه انگلیسی به واشنگتن بازگردد و به ادعای خودش «برای خرد، روزولت و میلیون‌ها کارگر عادی و فراموش شده، کار کند.» هرچند، دو سال بعد از اینکه پرکینز از مأموریت بازگشت، با انتخاب روزولت به‌عنوان رئیس‌جمهور، سال‌های خدمت عمومی فرانسیس نیز در نیویورک به پایان رسید؛ ولی سیاست‌ها و برنامه‌هایی که برای نیویورک پیش برده بود، ضرورت اجرای سراسری پیدا کردند و به‌شدت عملیاتی و مؤثر بودند. به‌نحوی که در فوریه ۱۹۳۳، وقتی رئیس‌جمهور از او خواست تا در کابینه‌اش، وزیر کار شود، مجموعه‌ای از اولویت‌های سیاستی آماده و مطالعه‌شده مانند دستمزدها، غرامت بیکاری، لغو کار کودکان، کمک مستقیم فدرال به ایالت‌ها برای کمک به بیکاری، امنیت اجتماعی، سیستم کار فدرالی و بیمه درمانی همگانی را روی میز روزولت گذاشت و شرط موافقتش برای حضور در کابینه را تحقق این اولویت‌ها دانست.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

فرانسیس پرکینز

زنی که روزولت را رئیس‌جمهور کرد

در بوستون به دنیا آمد، اما ریشه‌های فکری‌اش در مین (نیوانگلند) جا مانده بود. پدر و مادرش، سوزان و فردریک پرکینز، کشاورز بودند و هم‌زمان در یک کارگاه آجرپزی کار می‌کردند. پس از جنگ داخلی، اقتصاد روستایی مین ضعیف‌تر شد. کارگاه‌های آجرپزی از رونق افتادند و مردان مجبور به مهاجرت شغلی شدند. فردریک، برای راهی از فقر، به ماساچوست رفت و کمی که اوضاع مالی او بهتر شد به بوستون بازگشت تا با خانواده‌اش به بوستر پروند. جایی که او شرکت تجاری شرکت لوازیم التحریر پرکینز و واتلر شده بود و طی مدتی کوتاه مدیرعامل کمپانی کاغذ بانلو - دردن شد که هنوز به‌عنوان یک کسب و کار خانوادگی پابرجاست و فعالیت می‌کند. البته فردریک با این مهاجرت، رابطه خانوادگی‌اش را قطع نکرد و دخترش فرانسیس، تمام تابستان‌های کودکی خود را با مادر بزرگش در مزرعه خانوادگی شان در نیوکاسل گذراند و اغلب در زمستان‌ها، مادر بزرگش را همراه خود به بوستر می‌برد؛ کاری که صرفاً از سر علاقه و محبت کودکانه نبود.

دیموکراسی صنعتی، آشاناتر شد و در سال ۱۹۰۷، به‌عنوان دبیر کل انجمن تحقیقات و حفاظت فیلادلفیا، برای جلوگیری از انحراف دختران مهاجر تازه‌وارد، به زنان سیاه‌پوستی که به تن‌فروشی روی آورده بودند، مشاوره و خدمات اجتماعی داد و کمک کرد آنها از این مسیر خارج شوند. البته او در کنار این فعالیت‌های اجتماعی خیرخواهانه، جامعه‌شناسی و اقتصاد را نیز در مدرسه وارتن دانشگاه پنسیلوانیا نزد سایمون پاتن، اقتصاددان رئیس دانشکده تجارت وارتن خواند. با نظریه تغییر از «اقتصاد کمبود» به «اقتصاد فراوانی» آشنا شد. در سال ۱۹۰۹، با کمک هزینه تحصیلی مدرسه مددکاری و بشردوستانه نیویورک به بررسی سوء‌تغذیه دوران کودکی دانش‌آموزان هلز کیچن معروف به آشپزخانه جهنمی منتهن نیویورک پرداخت و به‌عنوان کاندیدای کارشناسی ارشد در رشته جامعه‌شناسی و اقتصاد، دانشگاه کلمبیا ثبت‌نام کرد؛ مفیدترین دوره تحقیقاتی «بررسی سوء‌تغذیه» ۱۰۰۷ کودک از ۵۱ مدرسه دولتی، به‌عنوان پایان‌نامه کارشناسی ارشد او، توجه جامعه به موضوع سوء‌تغذیه و فقر در کلان‌شهرها جلب و دلیلی شد تا در سال ۱۹۱۰، فرانسیس پرکینز، دبیر اجرایی اتحادیه ملی مصرف‌کنندگان نیویورک شود و مستقیماً با فلورانس اصلاح‌طلب، اصلاح‌طلب اجتماعی-سیاسی و پیشگام اصطلاح لغو دستمزدها کار کند. کار او در این اتحادیه، بر نیاز به مقررتهای بهداشتی برای نانواها، حفاظت در برابر آتش در کارخانه‌ها و قانون محدود کردن ساعات کار برای زنان و کودکان در کارخانه‌ها ۵۴ ساعت در هفته-متمرکز شده بود و فرآیند اجرای آن با راهنمایی و مشاوره سناتور رابرت واگنر و تامانی هال، عضو انجمن سنت تامانی، مهارت‌های یک لابی‌گر مؤثر برای اصلاحات کارگری و اجتماعی را به او آموخت. مهارتی که پایه پیشبرد اهداف سیاسی در بدنه دولت بود؛ اما همزمان آن با آتش‌سوزی مرگبار کارخانه بلوز تری انگل، دلیل ورود او به سیاست شد.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

روزولت نیز همه آنها را تایید کرد و فرانسیس پرکینز، اولین زن آمریکایی شد که نتوانست در کابینه ریاست‌جمهوری خدمت کند.

بازار آتی

آمار معاملات آتی بورس کالا - ۱۶ فروردین		
قرارداد	شرح هر واحد معاملاتی	قیمت ریال
SILKH03	قرارداد آتی نقره تحویل خردادماه ۱۴۰۳	۶۰۷,۳۰۰
SILOR03	قرارداد آتی نقره تحویل اردیبهشتماه ۱۴۰۳	۵۷۵,۵۰۰
SILTR03	قرارداد آتی نقره تحویل تیرماه ۱۴۰۳	۶۱۹,۶۰۰
ETCDY03	قرارداد آتی صندوق طلای لوتوس تحویل دی‌ماه ۱۴۰۳	۴۰۳,۰۰۰
ETCFA03	قرارداد آتی صندوق طلای لوتوس تحویل فروردین‌ماه ۱۴۰۳	۲۹۵,۹۰۰
ETCKH03	قرارداد آتی صندوق طلای لوتوس تحویل خردادماه ۱۴۰۳	۳۱۳,۰۰۰
ETCMO03	قرارداد آتی صندوق طلای لوتوس تحویل مردادماه ۱۴۰۳	۳۳۴,۰۰۰
ETCME03	قرارداد آتی صندوق طلای لوتوس تحویل مهرماه ۱۴۰۳	۳۶۲,۸۰۰
SAFSH03	قرارداد آتی زعفران نگین تحویل شهریورماه ۱۴۰۳	۹۹۹,۴۰۰
SAFOR03	قرارداد آتی زعفران نگین تحویل اردیبهشتماه ۱۴۰۳	۹۶۶,۰۰۰
SAFTR03	قرارداد آتی زعفران نگین تحویل تیرماه ۱۴۰۳	۹۸۶,۷۰۰
KBKH03	قرارداد آتی صندوق طلای کهربا تحویل خردادماه ۱۴۰۳	۴۱,۸۵۰
KBFA03	قرارداد آتی صندوق طلای کهربا تحویل فروردین‌ماه ۱۴۰۳	۳۹,۹۵۰
GB31OR03	قرارداد آتی شمش طلای خام ۹۹۵ تحویل ۳۱ اردیبهشتماه ۱۴۰۳	۵۰,۵۰۵,۰۰۰
GB31TR03	قرارداد آتی شمش طلای خام ۹۹۵ تحویل ۳۱ تیرماه ۱۴۰۳	۵۳,۳۰۰,۰۰۰
GB27SH03	قرارداد آتی شمش طلای خام ۹۹۵ تحویل ۲۷ شهریورماه ۱۴۰۳	۵۷,۴۰۰,۰۰۰

زنجیره فولاد

آمار معاملات زنجیره ارزش فولاد در بورس کالا		
نوع کالا	قیمت معاملاتی ریال هر کیلوگرم	تاریخ
کنسانتره سنگ آهن - چادرمو	۳۸۲۳۱	۱۴۰۳/۱/۱۱
گندله سنگ آهن - چادرمو	۴۹,۷۷۹	۱۴۰۳/۱/۱۱
گندله سنگ آهن معدنی و صنعتی گل‌کهر	۵۱,۷۲۰	۱۴۰۳/۱/۱۱
آهن اسفنجی - غدیر ایرانیان	۱۲۶,۹۰۵	۱۴۰۳/۱/۱۱
آهن اسفنجی توسعه آهن و فولاد گل‌کهر	۱۲۶,۸۸۷	۱۴۰۳/۱/۱۱
شمش بلوم (۱۵۰*۱۵۰) ۵SP فولاد خوزستان	۲۰۹,۲۷۸	۱۴۰۳/۱/۱۵
میلگرد ۲۲ و ۲۵ و ۳۲ ذوب‌آهن اصفهان	۲۴۷,۱۰۵	۱۴۰۳/۱/۱۵

پلیمر خاورمیانه

تغییرات قیمتی محصولات پلیمری در منطقه خاورمیانه هفته منتهی به ۳ آوریل ۲۰۲۴		
نوع کالا	کف قیمت - دلار	سقف قیمت - دلار
پلی‌اتیلن سنگین	۹۱۹	۹۲۱
پلی‌اتیلن سبک	۱,۰۵۴	۱,۰۵۶
پلی‌اتیلن سبک خطی	۸۹۸	۹۰۰
پلی پروپیلن نساجی	۸۶۰	۸۶۲
پلی پروپیلن تزریقی	۸۶۰	۸۶۲
منبع: Inpia		

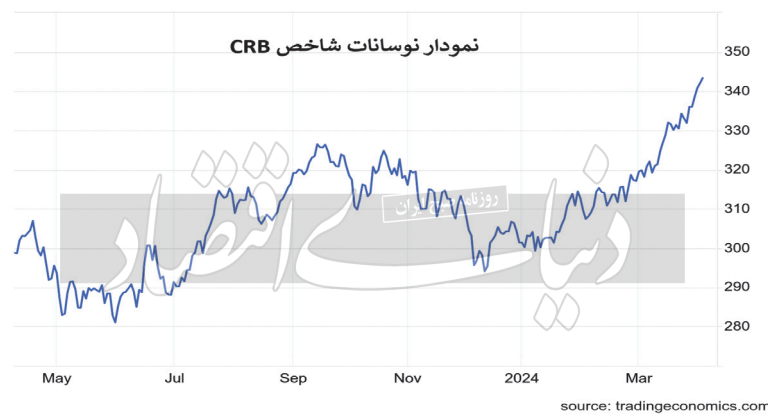
بازار جهانی

نرخ فروش فلزات اساسی در بورس فلزات لندن - ۱۷ فروردین-۱۴۰۳		
محصول	قیمت - دلار به ازای تن	
آلومینیوم	۲,۴۴۳/۵۰	
نیکل	۱۷,۷۱۰	
سرب	۲,۱۳۴/۵۰	
روی	۲,۶۴۷/۰۰	
مس	۹,۳۳۴	
قلع	۲۸,۹۲۰/۰۰	
نرخ‌های اعلامی، قیمت غیررسمی لحظه‌ای از بازار فلزات پایه است.		

رشد اقتصادی چین، بازار فلزات را تکان داد

دورخیز شاخص‌های کالایی برای شکستن رکورد؟

با تشدید تنش‌های ژئوپلیتیکی در منطقه، بهای شاخص نفت برنت وارد کانال ۹۱ دلاری به ازای هر بشکه شد. همچنین انتشار شاخص‌های کلیدی اقتصادی چین نشان از بازگشت این کشور به فاز رشد اقتصادی دارد که چشم‌اندازها را برای افزایش تقاضای فلزات اساسی تقویت می‌کند و از این رو شاخص‌های کالایی در مسیر صعودی قرار گرفته‌اند. همچنین انتظارات در خصوص کاهش نرخ بهره فدرال رزرو آمریکا از دیگر مولفه‌هایی است که موجب افزایش قیمت جهانی فلزات اساسی همچون طلا شده است.

می‌دهند، به دلیل نگرانی از مازاد عرضه، با وزن سویا، ذرت و گندم به سطح بالا حرکت کردند. در تعیین شاخص CRB، ۳۹ درصد میث انرژي سهم دارد و ۴۱ درصد محصولات کشاورزی برای تعیین این شاخص سهم هستند که به نوعی بیشترین تاثیر را به خود اختصاص داده است. همچنین ۷ درصد فلزات گرانبها و ۱۳ درصد فلزات صنعتی در تعیین شاخص CRB موثر هستند. بورس فلزات لندن (LME) بازار بورس معاملات قراردادهای آتی و اختیار معامله فلزات اساسی است و یکی از قدیمی‌ترین بورس‌های کالایی در دنیا به حساب می‌آید که فلزات غیرآهنی همچون آلومینیوم، مس، سرب، نیکل، قلع و روی و فلزاتی مانند کبالت و مولیبدن و همچنین شمش فولاد در آن معامله می‌شوند. بررسی این بازار نیز نشان می‌دهد قیمت جهانی فلزات اساسی مسیر صعودی را طی می‌کند. چین به‌عنوان دومین اقتصاد بزرگ در دنیا و همچنین بزرگ‌ترین واردکننده و صادرکننده فلزات آهنی و غیرآهنی شناخته می‌شود. با توجه به اینکه اقتصاد چین مجدداً وارد فاز انبساطی شده است و میزان تولید و صادرات این کشور نیز روبه بهبود است و این موضوع موجب افزایش تقاضای جهانی برای فلزات اساسی شده است. از این رو شاخص LME نیز از ابتدای سال جاری در کانال صعودی قرار گرفته است، به طوری که از ابتدای ژانویه تا کنون ۲۵۲,۶ واحد معادل ۷ درصد افزایش یافته است. شاخص LME در ۱۸ آوریل ۲۰۲۳ به بالاترین حد یک سال اخیر یعنی ۴۰۹۸ واحد رسید. بررسی بازارهای جهانی نشان می‌دهد که قیمت طلا در روز جمعه ۵ آوریل به زیر ۲۲۸۰ دلار به ازای هر اونس رسید و برای دومین بار متوالی کاهش یافت، چرا که سرمایه‌گذاران انتظارات برای کاهش نرخ بهره فدرال رزرو را مورد ارزیابی مجدد قرار دادند. این در حالی است که منتظر سرخ‌های بیشتری از گزارش مشاغل کلیدی ایالات متحده بودند. روز پنج‌شنبه، نیل کشکاری، رئیس فدرال رزرو مینیاپولیس گفت: اگر تورم ثابت بماند، ممکن است اسمبال نیازی به کاهش نرخ نباشد. جروم پاول، رئیس فدرال رزرو نیز روز چهارشنبه عنوان کرده بود که بانک مرکزی به

ادامه فروکش تقاضای آهن اسفنجی؟

دنیای اقتصاد - راضیه احقانی: استمرار عرضه‌های قوی آهن اسفنجی در رینگ فیزیکی بورس کالا در ابتدای سال جدید علش تقاضا در این بازار را رفع کرد و در ادامه باعث عقب‌نشینی قیمتی در معاملات این محصول شد. اگرچه فعلاً این بازار به ثبات نسبی رسیده، اما بازگشت انتظارات تورمی به مسیر رشدی پرشتاب می‌تواند این آرامش را در معاملات هفته جاری بر هم بزند. استمرار عرضه آهن اسفنجی در رینگ فیزیکی بورس کالا ایران ظرف دو هفته ابتدایی بازگشایی بازارها در سال ۱۴۰۳ باعث شد تا ترمز رشد بهای این محصول کشیده شود، به نحوی که در معاملات هفته گذشته منتهی به روز جمعه هفدهم فروردین ماه، میانگین بهای فروش این محصول به ۱۲ هزار و ۸۰۰ تومان رسید که این رقم حدود ۷ درصد کمتر از نرخ فروش آن در هفته قبل (منتهی به روز جمعه دهم فروردین) بود. با این حال طرف روزهای اخیر واهمه از کاهش ارزش پول ملی باعث شده تا بازارهای مالی و کالایی کشور با افزایش تمایل به خرید مواجه شوند، بنابراین این احتمال وجود دارد که روند عقبگرد بهای آهن اسفنجی ظرف روزهای پیش‌رو ادامه نیابد. بررسی داده‌های رینگ صنعتی بورس کالا ایران از عرضه ۱۳۷ هزار تن آهن اسفنجی با قیمت پایه‌ای برابر ۱۲ هزار و ۶۸۸ تومان در رینگ صنعتی بورس کالا ایران حکایت دارد که این میزان عرضه رقم قابل توجهی برای این محصول است. در زمستان امسال با توجه به محدودیت واحدهای احیا در تامین انرژی گاز از میزان تولید آهن اسفنجی در کشور به میزان قابل توجهی کاسته شد و همین موضوع باعث شد تا در اغلب هفته‌ها میزان این محصول به رقمی در حدود ۶ هزار تا ۹ هزار تن کاهش یابد. اما با اتمام محدودیت گازی این رویه به اتمام رسیده و افزایش تولید زمینه‌ساز شده در رینگ فیزیکی را فراهم کرده است. استمرار عرضه‌های بالا برای آهن اسفنجی ظرف هفته‌های پایانی سال ۱۴۰۲ و ظرف دو هفته ابتدایی امسال، خیال تولیدکنندگان شمش فولاد را از تامین پایدار مواد اولیه راحت کرد و باعث شد رقابت هیجانی برای کسب سهم از عرضه‌ها از میان برود. میزان تقاضای ثبت‌شده در رینگ فیزیکی بورس کالا ایران ظرف هفته گذشته به ۱۴۳ هزار تن رسید و در نهایت ۱۲۱ هزار تن محصول با میانگین ۱۲ هزار و ۸۳۴ تومان از این بازار مورد معامله قرار گرفت و به این ترتیب میانگین رقابت نسبت به قیمت پایه برابر ۱,۱ درصد بود. ظرف هفته ابتدایی بازگشایی بازارها در فروردین ۱۴۰۳ منتهی به روز جمعه دهم این ماه بالغ بر ۳۸۲ هزار تن آهن اسفنجی در رینگ صنعتی بورس کالا ایران عرضه شد که رقم به مراتب قابل توجهی بود. واحدهای احیا که ظرف روزهای

پلیمر جهانی

تغییرات قیمت جهانی محصولات پلیمری هفته منتهی به ۳ آوریل ۲۰۲۴			
نام محصول	منطقه	کف قیمت - دلار به ازای تن	سقف قیمت - دلار به ازای تن
پلی پروپیلن نساجی	شرق آسیا	۸۸۹	۸۹۱
پلی پروپیلن نساجی	جنوب شرقی آسیا	۹۶۴	۹۶۶
پلی پروپیلن نساجی	جنوب آسیا	۹۸۹	۹۹۱
پلی پروپیلن تزریقی	شرق آسیا	۸۸۹	۸۹۱
پلی پروپیلن تزریقی	جنوب شرقی آسیا	۹۶۴	۹۶۶
پلی پروپیلن تزریقی	جنوب آسیا	۹۸۹	۹۹۱
پلی پروپیلن شیمیایی	شرق آسیا	۹۱۹	۹۲۱
پلی پروپیلن شیمیایی	جنوب شرقی آسیا	۹۹۴	۹۹۶
پلی پروپیلن شیمیایی	جنوب آسیا	۱۰۲۴	۱۰۲۶
پلی پروپیلن گرید فیلم	شرق آسیا	۸۹۹	۹۰۱
پلی پروپیلن گرید فیلم	جنوب شرقی آسیا	۹۸۴	۹۸۶
پلی پروپیلن گرید فیلم	جنوب آسیا	۱۰۱۴	۱۰۱۶
پلی استایرن معمولی	شرق آسیا	۱۲۸۴	۱۲۸۶
پلی استایرن معمولی	جنوب شرقی آسیا	۱۲۹۴	۱۲۹۶
پلی استایرن مقاوم	شرق آسیا	۱۳۴۴	۱۳۴۶
پلی استایرن مقاوم	جنوب شرقی آسیا	۱۳۵۴	۱۳۵۶
اکریلونیتریل بوتادین استایرن	شرق آسیا	۱۳۹۴	۱۳۹۶
اکریلونیتریل بوتادین استایرن	جنوب شرقی آسیا	۱۴۰۴	۱۴۰۶
سوسپانسیون PVC	شرق آسیا	۷۸۹	۷۹۱
سوسپانسیون PVC	جنوب شرقی آسیا	۷۸۹	۷۹۱
سوسپانسیون PVC	جنوب آسیا	۷۹۹	۸۰۱
پلی اتیلن سبک فیلم	شرق آسیا	۱۰۲۹	۱۰۳۱
پلی اتیلن سبک فیلم	جنوب شرقی آسیا	۱۰۹۴	۱۰۹۶
پلی اتیلن سبک خطی معمولی	شرق آسیا	۹۱۹	۹۲۱
پلی اتیلن سبک خطی معمولی	جنوب شرقی آسیا	۹۹۴	۹۹۶
پلی اتیلن سبک خطی معمولی	جنوب آسیا	۹۶۹	۹۷۱
پلی اتیلن سبک خطی معمولی	شرق آسیا	۱۰۴۴	۱۰۴۶
پلی اتیلن سبک خطی معمولی	جنوب شرقی آسیا	۱۰۴۴	۱۰۴۶
پلی اتیلن سبک خطی معمولی	جنوب آسیا	۱۱۷۹	۱۱۸۱
پلی اتیلن سنگین تزریقی	شرق آسیا	۸۹۴	۸۹۶
پلی اتیلن سنگین تزریقی	جنوب شرقی آسیا	۹۸۹	۹۹۱
پلی اتیلن سنگین تزریقی	جنوب آسیا	۹۶۹	۹۷۱
پلی اتیلن سنگین بادی	شرق آسیا	۹۱۴	۹۱۶
پلی اتیلن سنگین بادی	جنوب شرقی آسیا	۹۹۹	۱۰۰۱
پلی اتیلن سنگین بادی	جنوب آسیا	۹۸۴	۹۸۶
پلی اتیلن سنگین فیلم	شرق آسیا	۹۴۴	۹۴۶
پلی اتیلن سنگین فیلم	جنوب شرقی آسیا	۹۹۹	۱۰۰۱
پلی اتیلن سنگین فیلم	جنوب آسیا	۹۹۴	۹۹۶
پلی اتیلن ترفتالات بطری	شرق آسیا	۹۰۹	۹۱۱
پلی اتیلن ترفتالات بطری	جنوب شرقی آسیا	۹۷۹	۹۸۱
منبع: Inpia			

حذف خرده استرس از گفت وگوهای بحث برانگیز

مترجم: منا اختیاری

بخش نوزدهم

در شماره قبیل به هفتمین دسته از خرده استرس ها (گفت وگوهای بحث برانگیز) پرداختیم و با تاثیرات اولیه و ثانویه مخرب آن آشنا شدیم. حالا به راهکارهای حذف خرده استرس های ناشی از گفت وگوهای بحث برانگیز می پردازیم. برای اینکه خرده استرس ها را در هر مرحله (قبل، حین و بعد) از یک گفت وگویی احتمالا پرتنش به حداقل برسانید، سعی کنید از پیش برای آن آماده شوید. اینجا چند پیشنهاد خاص را برای هر مرحله مطرح می کنیم:

پیش از مواجهه

یکی از موثرترین روش ها برای جلوگیری از شدت گرفتن اختلاف نظرهای کوچک و تبدیل آنها به مجموعه ای از خرده استرس ها، ایجاد همسویی است. اگر همان اول چشم انداز مشترکی را که می خواهید به آن دست پیدا کنید با دیگران به اشتراک بگذارید، خطر بروز سوء تفاهم و ناهماهنگی را کاهش می دهید. می توانید تعدادی از آدم های زندگی حرفه ای خود را با چشم اندازتان همراه و همسو کنید:

- **رهبران سازمان:** روی درک اولویت ها و مشکلات رهبران سازمان خود سرمایه گذاری کنید تا بتوانید نقش بیشتری در موفقیتشان داشته باشید و احتمال بروز بحث های چالش برانگیز در مورد انتظارات عملکردی را کاهش دهید.
- **همکاران:** به سرعت با همکاران خود اولویت های دوجانبه ای مابین شما و آنها را مشخص کنید. تعیین و تعهدات مشترکشان را مشخص کنید تا دو عامل رایج گفت وگوهای پرتنش را از بین ببرد - موافقی که چیزی به افراد نمی رسد و نفعی به حالشان ندارد یا زمانی که همکاران به تعهدات خود عمل نمی کنند.
- **اعضای تیم:** کانال های ارتباطی با اعضای تیم خود را باز نگه دارید و تشویقشان کنید که نگرانی ها و مشکلات خود را در همان مراحل اولیه و پیش از آنکه تبدیل به اختلافات مهمی شوند، به اشتراک بگذارند.

دیگر افراد تاثیرگذار: فعالانه به دنبال

رهبران صاحب عقیده غیررسمی بگردید که ممکن است تاثیر منفی بر کار شما داشته باشند و با آنها ارتباط برقرار کنید - یعنی کسانی که ممکن است کار را سمت دیگری بکشند یا به جنبه های دیگری از کار اهمیت بدهند. زمان بگذارید و با آنها ملاقات کنید تا دیدگاهشان را درک کنید. نقاط مشترک پیدا کنید، اولویت های خود را تنظیم کنید و با همدیگر راه حل هایی بیابید که هم شامل اولویت های شما و هم ایده های آنها باشد تا اصلا از اول تضادی به وجود نیاید.

پیش از یک مواجهه احتمالی، روی چیزهایی که در کنترل شماست هم تمرکز کنید. اگر انتظار گفت وگویی دشواری را دارید، سعی کنید زمان بندی را کنترل کنید. از گفت وگو اجتناب نکنید. اما سعی کنید زمانی آن را آغاز کنید که آرام و آماده بحث هستید؛ نه اینکه در یک زمان نامناسب نامناسب مجبور به یک گفت وگویی ناگهانی شوید.

در حین مواجهه

هنگامی که در یک گفت وگویی چالش برانگیز هستید، تمرکز کنید و حقایق را مشخص کنید. علل اولیه بروز این اختلاف را مرور کنید. اغلب اوقات، موضوع درگیری هیچ ربطی به شخص شما یا همکاران ندارد. موضوع اصلا شخصی نیست. ایمی گالو، نویسنده «راهنمای مدیریت تعارض» استفاده از چند عبارت ساده را پیشنهاد می دهد که به کمک آنها می توانید روی حقایق این تعارض تمرکز کنید و موضوع را شخصی نکنید.

منبع: کتاب The Microstress Effect

شیک و زیبا هم نباشد، قرار گرفتن منظم هر چیزی در جای خود، جلوه خوبی به آن می دهد.

وقت شناسی این مدیران بسیار دقیق و مثال زدنی است. به طور مثال، آنها همیشه به موقع و حتی کمی زودتر از وقت در جلسات حاضر می شوند. این مدیر در جلسات، انواع و اقسام «استدلال ها» را می آورد و حرف های «منطقی» می زند تا در آن لحظه تصمیمی گرفته نشود؛ خصوصا اگر قرار باشد قاعده و مقرراتی زیر سؤال برود یا اصلاح و تغییری ایجاد شود. آنها به خاطر خصلت محافظه کارانه خود و پرهیز از ریسک های احتمالی، اصولا مایل به انجام کاری که قبلا انجام نشده نیستند. در جلسات معمولا با نظر مدیران خلاق در تضادند و با مدیران وحدت بخش همراهی بیشتری دارند. در سازمان هایی که بیشترین مدیران نظم دهنده را دارند، یا این مدیران در آن قوی ترند، ایجاد تحول مشکل ترین کار است.

سوء مدیریت مدیران نظم دهنده

مدیران نظم دهنده در حالت سوء مدیریت، بوروکرات می شوند که مهم ترین ویژگی آن، تاکید بیش از حد بر مقررات، الزامات اداری و اعمال قدرت است. مدیران نظم دهنده و مدیران فعال، در حالت سوء مدیریت در کنار هم، دیکتاتوری سازمانی ایجاد می کنند.

در حالت سوء مدیریت، این مدیر با مقام طلبی و ریاست خواهی به انواع روش های ناپسند از قبیل دروغ و ریا و نفاق آلوده می شود و همواره درصد است اختیار تمام امور را منحصر به خود کند و مرکز همه قدرت ها و فعالیت ها قرار گیرد و برای این مقصود از هیچ اقدامی دریغ نمی کند. در این شرایط، استعداد و خلاقیت را در دیگر همکاران می کشد، تحمل و انتقاد و اعتراض دیگران را ندارد، افراد صالح و دلسوز را از خود می راند و کسانی را دور خود جمع می کند که مجیزگو و مطیع مطلق او باشند. اگر کسی را مانع جاه طلبی خود ببیند، از هر وسیله ممکن استفاده می کند تا او را از پای درآورد و حتی به نزدیک ترین کسان و دوستان خود هم رحم نمی کند. لجاجت، تعصب های بیجا و رفتارهای واکنشی در او نمایان است و هیچ خلاقیتی در رفتارهای او دیده نمی شود. چون کار اداری تخصصی است، برای انجام مقاصد خود، می تواند با قانون به خوبی و به نحو دلخواه بازی کند.

این مدیران به طور معمول تصمیم گیرندگانی بیش از حد حسابگر بوده، افق دیدشان عمدتا کوتاه مدت است و تلاش و اصرار بسیار زیادی در حفظ وضع موجود دارند.

در حالت سوء مدیریت، معمولا از نظر آنها «انجام هر کاری ممنوع است، مگر اینکه به طور مشخص و قانونی، آن کار مجاز اعلام شده باشد». بنابراین همیشه رفتارشان در نقش ترمز سیستم عمل می کند و هر حرکت خلاقانه ای را به بن بست می کشانند.

آنها هر کاری را که بخواهند انجام شود به یک قانون متوسل می شوند، و هر کاری را که نخواستند انجام شود، باز هم با توسل به قانون، از انجام آن مانعند به عمل می آورند. بنابراین کاستن از تبعیض و اعمال نظر شخصی، که از صفات بارز این مدیران در حالت حسن مدیریت است، در حالت سوء مدیریت، کاملا معکوس شده و جو تبعیض آلود و ناراضیاتی رواج می یابد. عمده تضاد آنها در سازمان، با مدیران خلاق یا کارفرین است. در حالی که مدیران خلاق معمولا گریزان از بوروکراسی و در اطلاعات قانونی ضعیف هستند، مدیران نظم دهنده به کمک مهارت خود در بازی با قوانین پیروز میدان می شوند که در نهایت، نظر به به شدت افراطی، رسمی و خشک و بی روحی می کنند و سازمان را بیشتر به یک سازمان کاغذی تبدیل می کنند. علاوه بر این، معمولا افراد کینه توزی هستند و به صورتی که از طرف هر یک از همکاران، در هر سطحی از سلسله مراتب سازمانی، مخالفت یا ممانعتی با سیاست های خود مشاهده کنند، واکنش منفی نشان می دهند.

مدیران نظم دهنده، در حالت سوء مدیریت، به مدد توان بوروکراتیک خود، قادر به ایجاد دسته بندی های مافیایی در مجموعه تحت امر خود و نیز در دیگر قسمت ها و کل سازمان، به نفع اهداف خود هستند. به این وسیله نه تنها با اعمال این قدرت ناشی از کینه جویی، برای مدیران هم تر از مشکل تراشی کرده و به کمک راه های «قانونی» سعی بر سیطره بر آنها دارند، بلکه با سخت گیری های بی مورد به کارکنان ایجاد قواین، مدیران رده های پایین تر، موجب تشدید ناراضیاتی و تضاد های پرسنلی در داخل سازمان می شوند.

از دیگر ویژگی های مدیران نظم دهنده در حالت سوء مدیریت، این است که فقط قوانین و مقررات ناشی از افکار و منافع سازمانی خود را قبول دارند. آنها دچار خود پسندی هستند و مانع درست اندیشیدن و تفکر خلاق دیگران می شوند. در نتیجه مدیریت خویش را به آفتی مبتلا ساخته که سرانجام جز شکست و ناکامی برای سازمان نخواهد داشت. کمترین خسارت آنها، مانع تراشی در تصویب و ایجاد قوانین، مقررات و روش هایی است که دیگر همکاران آنها را ساخته و پرداخته اند و در نتیجه سازمان را گرفتار روزمرگی می کنند. این گونه مدیران در حالت سوء مدیریت، برای هر کاری که نخواهیم انجام بگیرد! بهترین انتخاب هستند.

تیپ شناسی مدیران (بخش چهارم)

مدیر نظم دهنده؛ قانونمند و گریزان از تحول

در بخش های قبلی این مطلب، مدیران از نظر نوع نگرش، روش ها، سلیقه های کاری و... به چهار دسته خلاق، فعال، نظم دهنده و وحدت بخش تقسیم شدند. همچنین ویژگی های رفتاری و مدیریتی مدیران خلاق و فعال را بررسی کردیم؛ ویژگی هایی مثل مبتکر بودن، شهامت، ریسک پذیری و نتیجه گر بودن خلاق ها و تلاشگری و مسوولیت پذیری فعال ها. گفتیم که این مدیران در وضعیت سوء مدیریت چه می کنند و چه زمان هایی بیشترین نیاز به هر کدام از آنها وجود دارد. در این بخش، دسته سوم را بررسی می کنیم.

مهندس احمد مرآتیان

Ahmad.meratian@gmail.com

مدیران نظم دهنده یا اداری (Administrator)

این دسته از مدیران، همان گونه که از عنوان آنها پیداست، افرادی با انضباط و مقرراتی هستند و پایبندی و جدیتی که در ارتباط با قوانین و مقررات دارند، به مسائل می نگرند. آنها طرفدار رسمی بودن روابط و قواعد در سازمان هستند.

رسمیت قواعد و مقررات در سازمان وقتی است که اختیارات مسوولان و روابط بین آنها و کارکنان بر حسب مقرراتی خاص تعیین شده باشد؛ به طوری که سلسله روابط بین مشاغل و مقامات سازمان برای دستیابی به هدفی مشخص، بر اساس طرح و نقشه قبلی برقرار شود.

در این صورت، رسمیت مطلوب در قواعد سازمانی باعث می شود اختیارات و مسوولیت ها در هر شغل یا در هر مقام، به صورت دقیق تنظیم و تشریح شود.

مدیران نظم دهنده، در انجام امور به دنبال روال و فرآیند صحیح و درست کار، رعایت سلسله مراتب و تقسیم کار تحت نظمی اصولی و تعریف شده در سازمان هستند. آنها می خواهند:

- ۱- اختیارات و قدرت سازمانی هر مقام به روشنی تعیین و تعریف شود.
- ۲- نوع مشاغل کارکنان سازمان و محل سازمانی آنها مشخص شود.
- ۳- کیفیت ارتباطات رسمی بین افراد در حد مطلوب و مناسب باشد.
- ۴- حدود قلمرو وظایف هر یک از مشاغل و صاحبان مشاغل به روشنی تعیین و تعریف شود.

آنها اعتقاد دارند که کار درست و نتیجه مطلوب فقط از طریق یک فرآیند اصولی و درست حاصل می شود و غیر آن، حتی اگر به نتیجه مناسبی منتهی شود، برای آنها مطلوب نیست. به عبارت دیگر، مدیران نظم دهنده برخلاف مدیران خلاق و فعال، بیشتر فرآیندگرا هستند تا نتیجه گرا. آنها طالب نظم، مقررات، سیستم، فرم، بخشنامه و آیین نامه اند و اصولا افرادی محافظه کار هستند. از نظر آنها، ساختارهای اداری بیشترین اهمیت را دارند و اصولا بوروکراسی را منطقی ترین فرم ساختار سازمانی می دانند و بر برتری تکنیکی آن اصرار دارند.

این مدیران اصولا و به درستی، ارتباطات سازمانی بین مدیر و کارکنان را یکی از بهترین راه ها و منابع کسب اطلاعات و کشف دشواری های سازمان می دانند که به مدیر این امکان را می دهد با شناخت بهتری نسبت به وضع موجود، درباره آینده سازمان و رسیدن به وضع مطلوب برنامه ریزی و تصمیم گیری کند. نظر به پیشرفت پرسرعت تکنولوژی، طبیعتا روش ها و قواعد حاکم و نحوه مدیریت و رهبری سازمان ها به صورت مستمر دچار گرگونی می شود و نحوه انچه سازمان ها را

چه کسی با جلسه ۸ صبح کنار می آید؟

مترجم: مریم رضایی

تقویم شما پر از جلسه است. کارهای هفتگی که باید تکمیل بخورند، گفت وگوهای رودر رو، جلسات قبل از جلسه اصلی و جلسات بعد از جلسه اصلی. اما یکی از این جلسه ها، احساسی دارد که مثل بقیه نیست: جلسه در ۸ صبح. اینکه این جلسه اول صبح یک کار الزامی است یا فقط می خواهد تعهد بیش از حد مدیریت را نشان دهد، به احساس شما در مورد مرزهای کار زندگی بستگی دارد، و گاهی، پله ای که در نردبان شرکت روی آن ایستاده اید. ساعات کاری صبح زود، سوغاتی رفیق صنایع مالی، بهداشت و درمان و آموزش است؛ البته نهاد آماهش مدیرانی که می خواهند قدرت نمایی کنند.

طرفداران کار ۸ صبح می گویند این کار برای هماهنگی تیم های جهانی در منطقه های زمانی مختلف، بسیار مفید است. بقیه می گویند این موقع صبح زمان شخصی آنها را به هم می ریزد؛ به خصوص آنهايي که باید فرزندانشان را مدرسه بگذارند. و به خاطر اینکه روتین نورمالشان به هم می ریزد، بقیه روزشان هم خراب می شود. تغییر شکل روند کار و زندگی به واسطه پاندمی کرونا - به اضافه ظهور نسلی از نیروی کار که نسبت به نسل های قبل در میان مرزهای زندگی خود راحت تر هستند - این بحث را تشدید کرده است. جیک رادی، متخصص منابع انسانی در مینیسوپیس آمریکا، می گوید جلسات ۸ صبح باعث می شوند او یا استرس بخوابد. رادی ۳۶ ساله که روزهای کاری اش معمولا ۹ صبح شروع می شوند، می گوید وقتی می داند که فردا باید زودتر از معمول بیدار شود، نمی تواند خوب بخوابد.

کلیپی از یادکست طنز (Demoted)، با موضوع کسب و کار، اخیرا در تیک تاک بسیار مورد توجه قرار گرفت و موجی از نظرات را در مورد ساعت جلسات به دنبال داشت. یکی از نظراتی که در این یادکست خوانده شد، در مورد نیروی کاری از نسل Z بود که به خاطر باشگاه، به جلسه ساعت ۸ صبح شرکت نیامد. این گفت وگو فراگیر شد، و توییت های مختلفی زده شد که این کلیپ را با بیش از ۲۹ میلیون بازدید، به اشتراک می گذاشتند. لورنا هاگن، از مدیران شرکت توسعه کسب و کار Culture Playbook Partners، می گوید: «اگر ساعت نرمال کاری ۹ تا ۵ تعیین شده، کارفرما این حق را ندارد که آخر وقت ناگهان بگوید خوب، فردا قرار است ۸ صبح جلسه داشته باشیم، به عقیده او، اگر هم قرار است جلسه ای زودهنگام برگزار شود، مدیران باید از چند روز قبل اطلاع دهند و تاکید کنند که یک کار ضروری اجتناب ناپذیر پیش آمده است. هاگن اضافه می کند: «شرکت ها باید در مورد شرایطی که تعیین می کنند، برنامه ریزی شده عمل کنند.»

ذهنیت «سحرخیز باش تا کامروا باشی»

کریس لنهارت، طراح ارشد تجربه کاربری در شیکاگو، می گوید برنامه تقویم گوشی اش را مسدود کرده تا همکاران نتوانند او را در خارج از ساعات نرمال کاری، به جلسه فرایخوانند. این کار معمولا برای او موثر بوده است. لنهارت ۲۸ ساله، می گوید به جلسات ناگهانی خارج از ساعات کاری اهمیت نمی دهد و اگر جلسه صبح خیلی زود یا دیر وقت و بعد از ساعت کاری تنظیم شده باشد، درخواست ساعت دیگری را می کند. سال گذشته، ۴۲ درصد جلساتی که در شرکت اتوماسیون برنامه ریزی کاری «کلندلی (Calendly)» به ثبت رسیده، ۲۰ درصد از ظهر و ۶ بعد از ظهر بوده است. فقط ۲ درصد جلسات بین ۸ و ۹ صبح برگزار شده است. آژانس روابط عمومی Red Thread در فیلادلفیا، ساعات کاری یکسانی را برای کلیه کارکنان تعیین کرده: ۹ صبح تا ۵:۳۰ و آنها را از ارسال ایمیل های غیرفوری بین ۸ شب تا ۸ صبح منع می کند. بیشتر کارکنان در یک منطقه زمانی هستند؛ اگر چه ممکن است مشتریان آنها از منطقه های زمانی دیگری باشند. اگر قرار باشد جلسه ای اضطراری در

منبع: Wall Street Journal

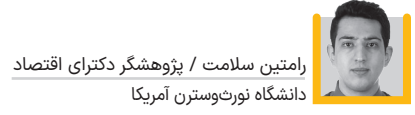
پرسش امروز

اقتصاد «عجله» در بوته نقد

تحولات علم اقتصاد موجب شده تا دیدگاه‌ها در باره تعاملات اقتصادی نسبت به گذشته تغییر کند یا با اصلاحات جدی روبه‌رو شود. جنجال بر سر حذف گزینه «عجله دارم» در تاکسی‌های اینترنتی یکی از مصادیق این موضوع است که پای تحلیل‌های مدرن اقتصاد خردی را به قضیه باز می‌کند. برای نمونه افزایش میزان درخواست‌ها در انتهای سال، سبب رشد سطح قیمت کرایه تاکسی‌های اینترنتی شد که در نهایت مواجعه دولت با تاکسی‌ها و بیدر و یکر در تاکسی‌های اینترنتی در قبال مسافران را سبب شد. برخی اقتصاددانان در آن مقطع با اشاره به مساله ارزش ذهنی و واقعی کالاها و خدمات، به نقد رویکرد دولت در این زمینه پرداختند. «باشگاه اقتصاددانان» نیز به همین بهانه سراغ برخی از اقتصاددانان و پژوهشگران حوزه اقتصاد خود و اقتصاد بازی رفت و در باب این موضوع از آنها نظر خواست که حاصل کار سه یادداشتی است که در ادامه می‌آید.

تبانی در بازارهای دوسویه

چرا «عجله دارم» منجر به گران‌فروشی خواهد شد؟ در سال گذشته، بحث‌های زیادی مبنی بر مزایا و معایب وجود گزینه «عجله دارم» در تاکسی‌های اینترنتی شکل گرفت. انتقاد اصلی به وجود چنین گزینه‌ای این بود که «عجله دارم» مصداق گران‌فروشی تاکسی‌های اینترنتی است و موجب بالاتر رفتن قیمت از حد مورد تایید سیاستگذار می‌شود. در مقابل اما، مخالفان این برداشت معتقد بودند که اساساً حذف گزینه «عجله دارم» موجب سرکوب قیمت شدید و خارج شدن بازار تاکسی‌های اینترنتی از قیمت بهینه بازار می‌شود. در این نوشتار به‌طور خلاصه به تحلیل این موضوع و بررسی درستی و چگونگی برقراری ادعاهای دو طرف بحث پرداخته خواهد شد.

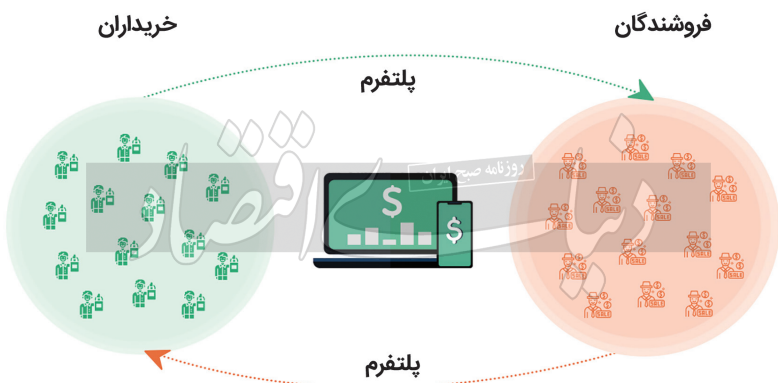
در علم اقتصاد، به بازارهایی مشابه بازار تاکسی اینترنتی، بازارهای دوسویه (two-sided market) گفته می‌شود. در یک سوی این بازار خریدار یا تقاضاکننده (در مثال تاکسی‌های اینترنتی، مسافری که تقاضای انجام سفر را دارد) و در سوی دیگر، فروشنده یا ارائه‌دهنده خدمت (راننده‌ای که حاضر است مسافر را جابه‌جا کند) حضور دارند. در این بازارها، پلتفرم دو نقش اصلی دارد: جورساز خریدار با فروشنده مناسب (matching) قیمت‌گذاری (pricing) معاملات بین دو سوی بازار. معیار اصلی سنجش کارایی پلتفرم در چنین بازاری، تعداد معاملات کامل شده است.

مساله اساسی مورد مواجعه پلتفرم در چنین بازارهایی، وجود اطلاعات شخصی (private types) در دو سوی

بازار است. پلتفرم نمی‌داند که مسافر تا چه مقدار حاضر به پرداخت برای یک سفر خاص است و راننده از چه قیمتی بالاتر حاضر به قبول سفر است. در قیمت بسیار بالا، اگرچه راننده‌های بسیاری برای انجام سفر ترغیب می‌شوند، اما از طرف مقابل مسافران کمی حاضر به پرداخت هزینه سفر خواهند بود. در طرف مقابل، قیمت بسیار پایین باعث می‌شود که مسافران زیادی به استفاده از تاکسی اینترنتی تمایل داشته باشند، اما رانندگان کمی حاضر به قبول سفر باشند. به عبارت دیگر، بالاتر رفتن قیمت باعث می‌شود تنها مسافرانی در سمت خریدار باقی بمانند که تمایل به پرداخت (willingness to pay) بالایی برای سفر دارند و سرکوب شدید قیمت باعث می‌شود تنها رانندگان باقی بمانند که هزینه عرضه (Supply price) کمی داشته باشند. نتیجه هر دوی اینها کم شدن تعداد معاملات موفق در کل بازار است.

ایده اصلی وجود گزینه «عجله دارم» یا گزینه‌های مشابه، ایجاد امکان جورسازی بهتر برای مسافری با تمایل به پرداخت بالاتر است. در واقع مسافری که حاضر به پرداخت پول بیشتر در ازای اطمینان از پیدا شدن راننده و سریع‌تر قبول شدن درخواست خود است، از این گزینه استفاده کرده تا بتواند احتمال قبول شدن سفر توسط رانندگان را بالا ببرد. استدلال اصلی مدافعان این ایده این است که در شرایط سرکوب قیمتی که به علت قیمت پایین تحمیلی، بازار دوسویه با کمبود عرضه مواجه شده است و در سمت تقاضا صرف ایجاد شده است (تعداد تقاضاکننده‌های سفر بیشتر از تعداد عرضه‌کنندگان شده). استفاده از گزینه «عجله دارم» و پرداخت هزینه بیشتر، امکان جدا شدن تقاضاکنندگان با تمایل به پرداخت بالاتر از بقیه را ایجاد می‌کند که در نهایت به جورسازی بهینه‌تر منجر می‌شود.

تصویری از بازارهای دوسویه به زبان ساده

جدیدی کنند. امکان وجود تبانی در بازارها و احتمال وقوع آنها به عواملی مانند ترجیحات افراد در طول زمان، تعداد افراد حاضر در بازار و نیز باور افراد از نحوه کارکرد پلتفرم بستگی دارد. اما نکته حائز اهمیت این است که اضافه کردن گزینه «عجله دارم»، امکان تبانی را تسهیل کرده و چنین رفتاری، در قبول نکردن قیمت‌های پایین به امید از بازار است که با چشم‌پوشی از سود کوتاه‌مدت، تلاش دارد به سود بلندمدت برسد. در مثال مورد بحث، نمونه‌ای از تبانی، قبول نشدن سفرهای با قیمت بالاتر از هزینه سفر توسط تمامی رانندگان به امید بالاتر رفتن قیمت سفرها در آینده است. توجه داشته باشید که اگر قیمت سفر بالاتر از هزینه آن باشد، در تحلیل کوتاه‌مدت (یا اصطلاحاً یک دوره‌ای)، رانندگان باید سفر را قبول کنند، اما در تحلیل بلندمدت (چند دوره‌ای)، رانندگان با نپذیرفتن سفرها و اطمینان از نپذیرفتن آن توسط دیگر رانندگان، می‌توانند قیمت سفرها را به سمت بالا هل داده و بازار را وارد تعادل شده و اثرات مخرب خود را به همراه خواهد داشت.

چنین تحلیلی برای کوتاه‌مدت معتبر است و یکی از فرض اصلی این تحلیل این است که هر راننده و مسافر تنها به قیمت نگاه می‌کند و تنها برای یک سفر تصمیم می‌گیرد. اما برای تحلیل بلندمدت و واقعی‌تر، باید امکان تبانی (collusion) را در یک سمت بازار در نظر گرفت. در ادبیات اقتصاد، منظور از تبانی، رفتار استراتژیک سمتی از بازار است که با چشم‌پوشی از سود کوتاه‌مدت، تلاش دارد به سود بلندمدت برسد. در مثال مورد بحث، نمونه‌ای از تبانی، قبول نشدن سفرهای با قیمت بالاتر از هزینه سفر توسط تمامی رانندگان به امید بالاتر رفتن قیمت سفرها در آینده است. توجه داشته باشید که اگر قیمت سفر بالاتر از هزینه آن باشد، در تحلیل کوتاه‌مدت (یا اصطلاحاً یک دوره‌ای)، رانندگان باید سفر را قبول کنند، اما در تحلیل بلندمدت (چند دوره‌ای)، رانندگان با نپذیرفتن سفرها و اطمینان از نپذیرفتن آن توسط دیگر رانندگان، می‌توانند قیمت سفرها را به سمت بالا هل داده و بازار را وارد تعادل شده و اثرات مخرب خود را به همراه خواهد داشت.

«عجله دارم» از زاویه نظریه بازی‌ها

در معاملات، قیمت فقط براساس هزینه‌های فیزیکی مشخص نمی‌شود؛ بلکه زمان نیز دارای ارزش است و هر فرد در یک معامله طبق شرایطش زمان برایش ارزش متفاوتی دارد. گزینه «عجله دارم» معاملات راننده‌ها و مسافرها را به تعاملات چند دوره‌ای یا در نظر گرفتن ارزش تبدیل کرده که در این حالت هر دو طرف با قدرت چانه‌زنی خود - که برگرفته از ارزش زمان خود است - با یکدیگر به نقطه تعادلی می‌رسند و در قدم اول مسافرانی که به پرداخت بیشتر (کمتر) تمایل دارند با راننده‌هایی که صبر بیشتری (کمتر) برای سفر گران‌تر دارند، با یکدیگر می‌شوند و در قدم بعدی این دو گروه با هم به طور اقتصادی ارتباط دوسر برد خواهند داشت. در نتیجه تخصیص منابع بهینه صورت می‌گیرد.

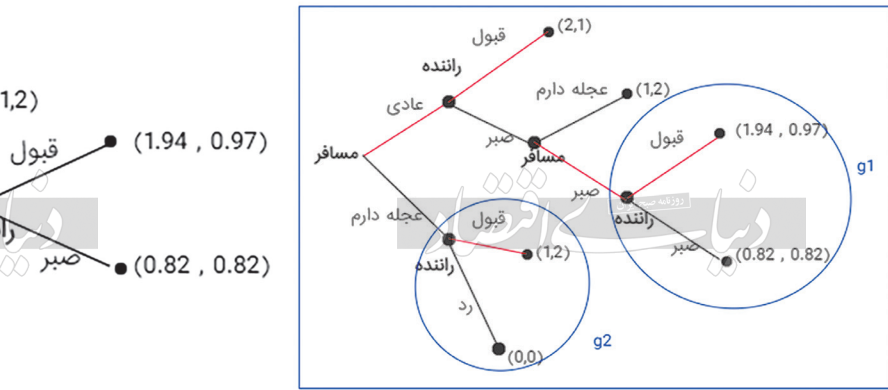
فرض کنید یک مسافر (شروع کننده بازی) با توجه به ارزش زمان در رسیدن به مقصد خود و بودجه مدنظر بین سفر عادی و سفر گران‌تر (عجله دارم)، سفر عادی را انتخاب کرده و در راننده این درخواست سفر را می‌بیند. راننده اول که تاکنون در طول روز به حد کافی درآمد کسب نکرده یا به فرض در حال رفتن به محل کار است و باید این مسیر ۳۰ دقیقه‌ای تا محل کار را سر موعد طی کند و راننده دومی به حد کافی از نظر ذهنی درآمد کسب کرده یا این سفر عادی برایش سر راست نیست و از نظر ذهنی برایش سفر پرهزینه‌ای است. راننده اول زمان برایش کمتر از راننده دوم ارزش دارد و از قدرت چانه‌زنی کمتری برخوردار است. بنابراین پیشنهاد سفر برای او عقلانی است و از بیم از دست دادن این سفر توسط سایر راننده‌ها پیشنهاد را قبول

خواهد کرد و هر دو طرف سود اقتصادی خواهند برد. راننده دوم چون قدرت چانه‌زنی بالاتری دارد صبر می‌کند تا سفری با قیمت مناسب‌تری نصیبش شود. همان‌طور که مشاهده می‌شود، در این مورد راننده‌هایی همچون راننده دوم از میدان رقابت برای کسب چنین سفرهایی خارج می‌شوند (یا کناره می‌گیرند) و این سفرها بیشتر نصیب راننده‌هایی از نوع اول می‌شود. در نتیجه با وجود گزینه «عجله دارم» افراد می‌توانند از قدرت چانه‌زنی استفاده کنند و معاملات بهینه‌تری ایجاد شود. در واقع افراد با محاسبه ارزش زمانی خود مازاد مبادله (اختلاف قیمتی ذهنی و واقعی) را بهینه‌تر بین خود تقسیم می‌کنند و مسافر و راننده با ارزش زمانی برابر همدیگر را پیدا خواهند کرد. مساله بعدی این فرض است که راننده‌هایی که حتی اگر از نظر ارزش زمانی با محاسبه ارزش زمانی مسافرا را به فعال کردن تا مسافر را مجبور به فعال کردن گزینه «عجله دارم» کنند. این فرض غلط است. اگر راننده درخواستی را ببیند و این درخواست برایش معقول باشد؛ اما با فرض احتمال اینکه با اندکی صبر (حداقل هزینه زمانی) مسافرا را به فعال کردن گزینه «عجله دارم» ترغیب کند، صبر می‌کند. اما چون قیمت فعلی برای مسافر معقول است و زمان برای هر دو نفر ارزش یکسان دارد، مسافر نیز صبر می‌کند و در نتیجه راننده با رفتار عقلانی متوالی سفر را قبول می‌کند؛ چون صبر بیشتر از صبر مسافر ارزش آن را برای راننده با یک ضریبی می‌کاهد.

فرمول ارزش مقداری با در نظر گرفتن ارزش زمان:

$$Future Value = Present Value \cdot (1 + rate)^{time}$$

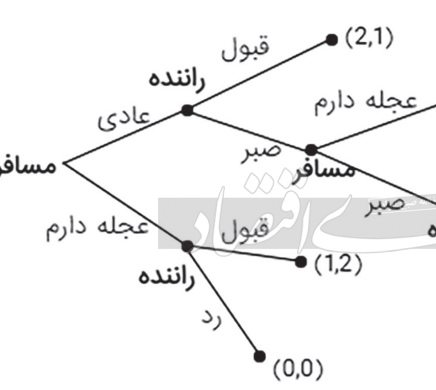
با فرض ارزش زمان برابر برای هر دو (مثلاً نرخ ۰.۰۳ برای هر

شکل ۲: تفکیک بازی‌ها

۸۰ درصد می‌دهد که راننده بعدی وجود دارد که چنین سفری را با حالت عادی قبول کند = $0.8 \cdot (2/(1+0.03))^t$ (شکل ۱): حالت بازی (backward induction) متوجه می‌شویم که در این حالت راننده مسافر را در حالت عادی قبول می‌کند. راننده با نگاه به مرحله آخر بازی (g1) - شکل ۲ - متوجه می‌شود که بین قبول (۰.۹۷) و صبر (۰.۸۲)، قبول گزینه بهتری است. مسافر نیز بین عجله دارم (۱) و صبر (۱.۹۲)، صبر را انتخاب می‌کند. از طرفی راننده در بازی g2 (زمانی که مسافر در مرحله اول «عجله دارم» را فعال می‌کند) طبیعتاً بین قبول (۱) یا رد (۰)، قبول را انتخاب می‌کند. در نتیجه مسافر به طور کلی بین گزینه قبول در حالت عادی و قبول در حالت «عجله دارم»، قبول در حالت عادی را انتخاب می‌کند و بازی در اینجا به تعادل می‌رسد. پس دو گروه با تمایلات برابر ارتباط دوسر بردی را با هم برقرار می‌کنند

شکل ۱: حالت کلی

و هیچ‌یک به خاطر شرایط رقابتی تمایلی به خدعه نخواهد داشت و یاد خالت دادن احساساتی مانند طمع، سایر رقبا جای آن را در بازار خواهند گرفت. اما با حذف گزینه «عجله دارم» قدرت چانه‌زنی از بین می‌رود و مساله قیمت‌گذاری از طرف پلتفرم‌های تاکسی اینترنتی می‌تواند معاملات را غیر بهینه کند. اگر نگرانی ارگان مربوطه از وجود گزینه «عجله دارم» این است که راننده‌ها همگی به عمد سفرهای عادی را قبول نمی‌کنند تا نتوانسته تقاضای کافی برای خودروهای برقی وارد شده ایجاد شود، رفع این نگرانی با حذف این گزینه درست نیست؛ زیرا طرف عرضه (راننده‌ها) یک بازار رقابتی است و فته‌رفته تعداد راننده‌ها در حال افزایش است که باعث می‌شود عمل تبانی غیرممکن شود. از طرفی تقاضای کافی برای خودروهای برقی وارد شده ایجاد می‌شود. شاهد این عمل غیراخلاقی باشیم که علتش کمبود راننده و افزایش قدرت تبانی است که در این صورت باید برای افزایش طرف عرضه سیاستی اتخاذ کرد و نه حذف این گزینه.

چرا «عجله دارم» حذف شد؟

فناوری از دیرباز تا کنون در خدمت بشریت بوده است؛ از اختراع چرخ گرفته تا اینترنت که دستورات محاسبات را حل می‌کند. امروزه بعضی از این پلتفرم‌ها به عضو جدایی‌ناپذیر از زندگی ما بدل شده‌اند. خدمات تاکسی اینترنتی بر بستر پلتفرم‌ها یکی از این فناوری‌هاست که شاید دیگر حتی به خاطر نداریم زندگی قبل از آن چگونه بود؛ شرکت‌های مختلف تاکسی‌های اینترنتی که در کشور فعالیت می‌کنند، اما امروز موضوع مناقشه‌ای ملی شده‌اند که ارگان‌های حکومتی برای حل آن «عجله دارند»، سازمان تعزیرات حکومتی ادعا کرد که گزینه «عجله دارم» در تاکسی‌های اینترنتی مصداق گران‌فروشی بوده و بدون آنکه عدله‌ای برای آن ارائه دهد، آن شرکت‌ها را تا حذف این گزینه تهدید به تعطیلی کرد. در این میان اما خبر دیگری در زمینه گران‌فروشی تاکسی‌ها جلب توجه می‌کند: در سال ۱۴۰۳ نرخ کرایه تاکسی در تهران ۴۵ درصد افزایش پیدا کرده!

نحوه کار تاکسی‌های اینترنتی براساس ایجاد تعادل بین عرضه و تقاضاست و مدل درآمدی آنها نیز براساس دریافت کمیسیون تعیین می‌شود. الگوریتم محاسبه قیمت پلتفرم‌ها برای قیمت‌گذاری این پلتفرم توانسته است قیمت مناسبی را برای وصول کردن راننده و مسافر به یکدیگر پیشنهاد دهد. توجه داشته باشیم که با توجه به ویژگی بازار آزاد، مسافر همیشه این انتخاب را دارد که در صورت نامناسب بودن قیمت از گزینه‌های جایگزین مانند تاکسی خطی، درستی، آژانس، اتوبوس، مترو، خودروی شخصی، موتورسیکلت، تاکسی پای پیاده و... استفاده کند و راننده هم همیشه این انتخاب را دارد که با قیمت دلخواه خود سفرها را قبول کند. در این میان، پلتفرم تنها مانند یک بازار است که در آن خریدار و فروشنده یکدیگر را پیدا می‌کنند و جایگاه تعیین‌کننده قیمت بازار را ندارد.

اخیراً سازمان تعزیرات حکومتی بدون توجه به مکانیزم بازار و اقتصاد مبتنی بر

تعداد بیشتری مسافر و راننده به یکدیگر بالا رود. این الگوریتم متعلق بر مکانیزم بازار آزاد در علم اقتصاد طراحی شده است. در مکانیزم بازار آزاد تقاضا و عرضه قیمت را تعیین می‌کند، به این صورت که با افزایش تقاضا قیمت بالا می‌رود و با افزایش عرضه قیمت پایین می‌آید. برای شناخت بهتر عرضه و تقاضا در حمل‌ونقل عمومی باید در نظر داشته باشیم که پلتفرم‌های تاکسی اینترنتی تنها بخشی از تقاضای جابه‌جایی مسافر را به خود اختصاص می‌دهند. مکانیزم بازار در این مورد به این صورت عمل می‌کند که در صورت افزایش تقاضا برای این بخش، قیمت باید افزایش پیدا کند تا جایی که دیگر مسافران به پرداخت قیمت بالاتر تمایل نداشته باشند و به روش‌های دیگری برای رفع نیاز خود مانند استفاده از تاکسی خطی و اتوبوس و آژانس‌های سنتی و... مراجعه کنند. از طرفی نیز در صورت کاهش تقاضا، قیمت تا جایی پایین می‌آید که سود حاصل از آخرین واحد فروش صفر شود؛ چرا که در صورت فروش بیشتر، فروشنده دچار ضرر به ازای هر واحد فروش می‌شود. طبیعی است که اگر حتی کف قیمت هم از نظر متقاضی بالا باشد، از آن خدمات استفاده نخواهد کرد و به دنبال راهکار جایگزین خواهد بود؛ تا جایی که تعادل مجدد در بازار بین عرضه و تقاضا برای این خدمت برقرار شود. گزینه «عجله دارم» در تاکسی‌های اینترنتی به عنوان ابزاری برای کمک به رسیدن به نقطه تعادل بهینه ایجاد شد تا مسافرانی که حاضرند با قیمت‌های بالاتر سفر کنند، بتوانند به رانندگانی که فقط با قیمت‌های بالاتر حاضر به پذیرش مسافر هستند متصل شوند. طبق آمار اعلام شده یکی از شرکت‌های تاکسی‌های اینترنتی، تاکنون فقط ۱۲ درصد سفرها با گزینه «عجله دارم» در این پلتفرم انجام شده که با اراده و تصمیم خود مسافر انتخاب می‌شود و در بقیه موارد قیمت‌های بالاتر توسط گذاری این پلتفرم توانسته است قیمت مناسبی را برای وصول کردن راننده و مسافر به یکدیگر پیشنهاد دهد. توجه داشته باشیم که با توجه به ویژگی بازار آزاد، مسافر همیشه این انتخاب را دارد که در صورت نامناسب بودن قیمت از گزینه‌های جایگزین مانند تاکسی خطی، درستی، آژانس، اتوبوس، مترو، خودروی شخصی، موتورسیکلت، تاکسی پای پیاده و... استفاده کند و راننده هم همیشه این انتخاب را دارد که با قیمت دلخواه خود سفرها را قبول کند. در این میان، پلتفرم تنها مانند یک بازار است که در آن خریدار و فروشنده یکدیگر را پیدا می‌کنند و جایگاه تعیین‌کننده قیمت بازار را ندارد.

با خودروهای جدید به صورت اقساطی جایگزین کنند؛ چرا که در پرداخت اقساط آن دچار مشکل خواهند شد. در این میان صبر اصلی نه متوجه رانندگان تاکسی، نه مسافران و نه شهروندان تهرانی، بلکه متوجه شرکت زیرمجموعه شهرداری تهران خواهد بود که در پرداخت اقساط خود به تأمین‌کننده مالی چینی ناتوان خواهد شد؛ چرا که نتوانسته تقاضای کافی برای خودروهای برقی وارد شده ایجاد کند و آن تعداد خودرو را در بازه زمانی مناسب بفروشد. در نتیجه، درآمد رانندگان تاکسی باید آن قدر افزایش پیدا کند و تعداد مسافران تاکسی‌های شهری به قدری باشد که تعداد مناسبی از رانندگان تاکسی بتوانند در طرح جایگزینی تاکسی‌های فرسوده، تاکسی‌های برقی جدید را بخرند و بازپرداخت تعهدات تاکسی‌های مالی برای خرید خودروی برقی از چین را میسر کنند. مشابه این اتفاق پیش‌تر نیز در مورد تاکسی‌های فرودگاه امام خمینی در شهر تهران افتاده بود. تاکسی‌های فرودگاه همواره تعرفه‌های بالایی داشته‌اند. ناوگان این تاکسی‌ها نیز چند سال پیش با شرایط اجاره به شرط تملیک به خودروهای تویوتا ارتقا پیدا کرد. در آن زمان نماینده واردکننده خودروهای تویوتا در ایران برای واردات خودرو ارز دولتی گرفته بود که البته به تعهدات خود نیز کامل عمل نکرد و پای موضوع ارز دولتی گرفته‌شده این شرکت به رسانه‌ها باز شد. با ظهور پلتفرم‌های تاکسی اینترنتی که برای جابه‌جایی مسافر از فرودگاه امام مبالغه پایین‌تری را دریافت می‌کردند، ناگهان درآمد رانندگان تاکسی فرودگاهی و به تبع آن توان بازپرداخت اقساط خودروها کاهش پیدا کرد. پس از چندی، شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی توقف تاکسی‌های اینترنتی جلوی ترمینال را ممنوع کرده و آن مکان را تنها به تاکسی‌های فرودگاه اختصاص داد تا مسافران پروازهای ورودی تنها به تاکسی‌های فرودگاه دسترسی داشته باشند و درآمد تاکسی‌های فرودگاه همچنان سر جای خود باقی بماند.

این قبیل حمایت‌ها از حقوق مصرف‌کنندگان در کشور بارها اتفاق افتاده، اما در نهایت نه تنها به نفع مصرف‌کننده تمام نشده، بلکه فضا را برای کسب منفعت افرادی سودجو با طرح‌هایی تکراری در شمالی جدید فراهم کرده است. نهاد‌های قانون‌گذار با تغییر در رویه‌های قدیم، اعتماد به مکانیزم بازار و تلاش برای ایجاد فضای رقابتی می‌توانند منفعت بیشتری را برای کل جامعه فراهم آورند و با حمایت از بهترین فناوری‌ها، این منفعت را روز به روز ارتقا دهند.